

# ANTALYA'DA 1-2 HAZİRAN 2011 TARİHLERİNDE GERÇEKLEŞEN “SURIYE’DE DEĞİŞİM KONFERANSI”NIN TAM DEŞİFRESİ

THE COMPLETE DECIPHER OF THE “CHANCE IN SYRIA  
CONFERENCE”, CARRIED OUT IN ANTALYA BETWEEN JUNE 1-2 2011

النص الكامل للندوة العلمية المقامة في انطاليا

بعنوان “التغيير في سوريا”

في الفترة ١ - ٢ حزيران/ يونيو ٢٠١١

ORTADOĞU STRATEJİK ARAŞTIRMALAR MERKEZİ  
CENTER FOR MIDDLE EASTERN STRATEGIC STUDIES

مركز الشرق الأوسط للدراسات الاستراتيجية



**ANTALYA'DA 1-2 HAZİRAN 2011  
TARİHLERİNDE GERÇEKLEŞEN  
“SURIYE'DE DEĞİŞİM  
KONFERANSI”NIN TAM DEŞİFRESİ**

**THE COMPLETE DECIPHER OF THE  
“CHANCE IN SYRIA CONFERENCE”,  
CARRIED OUT IN ANTALYA  
BETWEEN JUNE 1-2 2011**

النص الكامل للندوة العلمية المقامة في انطاليا  
بعنوان “التغيير في سوريا”  
في الفترة ١ – ٢ حزيران/ يونيو ٢٠١١

**ORSAM Rapor No: 61**

**Temmuz 2011**

**ISBN: 978-605-5330-12-5**

**Ankara - TÜRKİYE ORSAM © 2011**

Bu raporun içeriğinin telif hakları ORSAM'a ait olup, 5846 Sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu uyarınca kaynak gösterilerek kısmen yapılacak makul alıntılar ve yararlanma dışında, hiçbir şekilde önceden izin alınmaksızın kullanılamaz, yeniden yayımlanamaz. Bu raporda yer alan değerlendirmeler yazarına aittir; ORSAM'ın kurumsal görüşünü yansıtmamaktadır.

## ORTADOĞU STRATEJİK ARAŞTIRMALAR MERKEZİ

### Tarihçe

*Türkiye’de eksikliği hissedilmeye başlayan Ortadoğu araştırmaları konusunda kamuoyunun ve dış politika çevrelerinin ihtiyaçlarına yanıt verebilmek amacıyla, 1 Ocak 2009 tarihinde Ortadoğu Stratejik Araştırmalar Merkezi (ORSAM) kurulmuştur. Kısa sürede yapılanan kurum, çalışmalarını Ortadoğu özelinde yoğunlaştırmıştır.*

### Ortadoğu’ya Bakış

*Ortadoğu’nun iç içe geçmiş birçok sorunu barındırdığı bir gerçektir. Ancak, ne Ortadoğu ne de halkları, olumsuzluklarla özdeşleştirilmiş bir imaja mahkum edilmemelidir. Ortadoğu ülkeleri, halklarından aldıkları güçle ve iç dinamiklerini seferber ederek barışçıl bir kalkınma seferberliği başlatacak potansiyele sahiptir. Bölge halklarının bir arada yaşama iradesine, devletlerin egemenlik halklarına, bireylerin temel hak ve hürriyetlerine saygı, gerek ülkeler arasında gerek ulusal ölçekte kalıcı barışın ve huzurun temin edilmesinin ön şartıdır. Ortadoğu’daki sorunların kavranmasında adil ve gerçekçi çözümler üzerinde durulması, uzlaşmacı inisiyatifleri cesaretlendirecektir. Sözkonusu çerçevede, Türkiye, yakın çevresinde bölgesel istikrar ve refahın kök salması için yapıcı katkılarını sürdürmelidir. Cepheleşen eksenlere dâhil olmadan, taraflar arasında diyalogun tesisini kolaylaştırmaya devam etmesi, tutarlı ve uzlaştırıcı politikalarıyla sağladığı uluslararası desteği en etkili biçimde değerlendirebilmesi bölge devletlerinin ve halklarının ortak menfaatidir.*

### Bir Düşünce Kuruluşu Olarak ORSAM’ın Çalışmaları

*ORSAM, Ortadoğu algımasına uygun olarak, uluslararası politika konularının daha sağlıklı kavranması ve uygun pozisyonların alınabilmesi amacıyla, kamuoyunu ve karar alma mekanizmalarına aydınlatıcı bilgiler sunar. Farklı hareket seçenekleri içeren fikirler üretir. Etkin çözüm önerileri oluşturabilmek için farklı disiplinlerden gelen, alanında yetkin araştırmacıların ve entelektüellerin nitelikli çalışmalarını teşvik eder. ORSAM; bölgesel gelişmeleri ve trendleri titizlikle irdeleyerek ilgililere ulaştırabilen güçlü bir yayım kapasitesine sahiptir. ORSAM, web sitesiyle, aylık Ortadoğu Analiz ve altı aylık Ortadoğu Etütleri dergileriyle, analizleriyle, raporlarıyla ve kitaplarıyla, ulusal ve uluslararası ölçekte Ortadoğu literatürünün gelişimini desteklemektedir. Bölge ülkelerinden devlet adamlarının, bürokratların, akademisyenlerin, stratejistlerin, gazetecilerin, işadamlarının ve STK temsilcilerinin Türkiye’de konuk edilmesini kolaylaştırarak bilgi ve düşüncelerin gerek Türkiye gerek dünya kamuoyuyla paylaşılmasını sağlamaktadır.*

## ***İçindekiler***

Takdim.....	4
Özet .....	5
1. Antalya'da Düzenlenen "Suriye İçin Değişim Konferansı"nda Öne Çıkan Başlıklar.....	7
2. "Suriye İçin Değişim Konferansı" Deşifresi .....	8

## TAKDİM

15 Mart 2011 tarihinde Suriye’de başlayan rejim karşıtı gösteriler her geçen gün büyüyerek devam etmektedir. Beşar Esad yönetimi, isyan hareketini zor kullanarak bastırmaya çalışsa da başarılı olamamaktadır. Sivil halka yönelik şiddet kullanımının artması ile beraber konunun daha fazla Türkiye ve uluslararası toplumun gündemine gelmesi beklenmektedir.

Suriye’de yaşanan olaylar hem Türkiye hem de dünya açısından bölgenin diğer bazı ülkelerinden yaşanan muhalif halk hareketlerinden farklı bir öneme sahiptir. Suriye, Türkiye’nin en uzun kara sınırına sahip olduğu komşusudur. Ortak tarih ve komşuluk ilişkilerinin getirdiği sorumluluğun ötesinde bu ülkedeki istikrarsızlık Türkiye’yi doğrudan etkileyecek olması bakımından önemlidir. Yaşanan göç dalgası bu etkinin ilk örneğidir. Dünya açısından bakıldığında da Suriye’de yaşanan istikrarsızlığın bölge geneline yayılması ihtimali kaygı yaratmaktadır. Olası bir rejim değişikliği durumunda yönetim alternatifinin kimler olacağı, istikrarsızlığın İsrail, Lübnan ve Irak’a yayılması ihtimalleri dünyayı Libya veya Mısır’daki kadar hızlı hareket etme noktasında sınırlamaktadır. Ancak sivil kayıpların her geçen gün artması konuyu BM’nin gündemine taşınması da kaçınılmazdır.

İşte böyle bir ortamda 1-2 Haziran 2011 tarihlerinde Antalya’nın ev sahipliğinde Suriye muhalefeti “Suriye’de Değişim Konferansı” adı altında dünya kamuoyunun da yoğun ilgisini çeken bir toplantı düzenlemiştir. ORSAM olarak, Suriye içi ve dışından rejim muhalifi birçok önemli isim ve grubun katıldığı bu Konferansa ORSAM Danışmanları Doç. Dr. Veysel Ayhan ve Oytun Orhan katılmış ve tüm konuşmaları kayıt altına almışlardır. Elinizdeki çalışma, Konferans sırasında farklı gruplardan Suriyeli muhaliflerin yaptıkları konuşmaları, Konferans gününde yaşananları bire bir yansıtan deşifreleri içermektedir. Bu çalışma Suriye’de yaşananların seyrine göre tarihi bir belge niteliği taşıdığını düşünmekteyiz.

Suriye’deki muhalefeti tanıma, beklentilerini anlama açısından son derece önemli tarihi bir belge niteliği taşıyan bu çalışmayı ilginize sunuyoruz.

Saygılarımızla.

**Hasan KANBOLAT**  
**ORSAM Başkanı**

**Hazırlayanlar:** Doç. Dr. Veysel Ayhan, ORSAM Ortadoğu Danışmanı  
Abant İzzet Baysal Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümü

Oytun Orhan, ORSAM Ortadoğu Uzmanı  
Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Uluslararası İlişkiler Bölümü

**Arapçadan Çeviren:** Ziya Abbas

# ANTALYA'DA 1-2 HAZİRAN 2011 TARİHLERİNDE GERÇEKLEŞEN "SURIYE'DE DEĞİŞİM KONFERANSI" NIN TAM DEŞİFRESİ

## Özet

- Toplantıda konuşma yapan grupların temsil ettikleri sosyal kesimler ve siyasal partiler şu şekildedir: Arap aşiretleri, Müslüman Kardeşler, Kürtler, Arap Aleviler, Türkmenler, Dürziler, Hıristiyanlar, Süryaniler, Yezidiler, Aydınlar (akademisyen, sanatçı, bilim adamı), sivil toplum örgütleri, önde gelen vilayetlerin temsilcileri, Şam Deklarasyonu liderleri, Avrupa'daki Suriyeliler, ABD'deki Suriyeliler, Ortadoğu'daki Suriyeliler, Türkiye'deki Suriyeliler.

- Suriye rejiminin kilit noktalarında Arap Alevilerin olması nedeniyle olası bir rejim değişikliği durumunda uzun yıllardır yönetime karşı oluşmuş kızgınlığın Arap Alevi azınlığa yönelmesi riski de bulunmaktadır. Bu durum da Arap Alevileri muhalif saflarına katılma noktasında sınırlamaktadır. İşte bu nedenle Konferans'ta öne çıkan konulardan biri "kurulacak yeni düzende Arap Alevi kesimi tatmin etmek için bir bildiri yayınlanması konusu olmuştur. Böylece "Arap Alevi topluluk da ayaklanmaya davet edilmiş ve rejimin yıkılmasından sonra özgür ve bağımsız yeni Suriye'de geleceklerinin güvence altında olduğu" yönünde tatmin edilmeye çalışılmıştır.

- Antalya Toplantısı sırasında rejimi zayıflatmak, yıkmak ve muhalefeti mobilize etme yönünde ortaya atılan bazı fikirler şu şekildedir: Rejimi zayıflatmak için "kurtarılmış bölgeler" oluşturma fikri gündeme gelmiştir. Fırat ve Cezire bölgelerinde rejimin güvenlik kuvvetlerinden arındırılmış bir bölge oluşturulması yönünde teklifler dile getirilmiştir. Bu yönde o bölgelerde yaşayan Arap aşiretler ve Kürtlerin çaba sarf etmesi gerektiği konusu öne çıkmıştır. Bir diğer öneri uluslararası kamuoyunun ilgisini Suriye'ye çekmek ve rejim üzerindeki uluslararası baskıyı artırmak için "gıda ve ilaç yüklü bir geminin Suriyeli, Arap ve Batılı kişilerin katılımı ile Suriye'ye gitmesidir." "Özgürlük Gemisi" olarak adlandırılan bu girişim için Antalya Konferansı'nın planını hazırlama ve koordine etme yönünde çaba sarf etmesi gündeme getirilmiştir. Bir diğer öneri her bir ülkede yaşayan Suriyeli diasporaların o ülke kamuoyunu Suriye



meselesi konusunda bilgilendirmek, bilinçlendirmek ve hükümetleri üzerinde baskı grubu oluşturmaya yönelik çalışması olmuştur.

- Suriye muhalefeti artık Beşar Esad yönetiminin reform yapabileceğini olan inancını kaybetmiş durumdadır. Meşruiyetini kaybettiğini düşündüğü rejimin yerine yeni bir sistem kurulmasını savunmaktadır. Ancak burada barışçıl bir geçiş dönemi öngörülmektedir. Sonuç bildirgesinde “yabancı askeri müdahalenin açıkça reddi ve ulusal birlik” vurgusu yapılmaktadır. Rejimin yıkılması için öngörülen yol ise barışçıl halk gösterilerinin devam etmesi ve yönetim üzerinde uluslararası baskının artırılmasıdır.

- Sonuç bildirgesinde Suriye halkının heterojen etnik yapısına vurgu yapılmıştır. “Suriye halkının Arap, Kürt, Keldani, Asuri, Süryani, Türkmen, Çeçen, Ermeni ve diğer etnik unsurlardan oluştuğu” teyit edilmiştir. Muhalifler bu grupların parlamenter demokratik, çoğulcu bir siyasi sistem içinde barış içinde bir arada yaşadığı bir siyasi sistem öngörmüştür. Ayrıca azınlıklara, özellikle de olası bir rejim değişikliği durumunda en fazla tehlide açık olduğu düşünülen Arap Alevi azınlığa yönelik güvenceler verilmiştir. Hiçbir grubun hedef alınmayacağı vurgusu bildiriye yer almıştır.

- Hıristiyan temsilciler, diğer azınlık grupları ve liberaller “laik” kavramını kullanırken diğer muhalif grupların bu kavrama mesafeli yaklaştığı ve “sivil” kavramını kullandıkları görülmüştür. “Laiklik” bu gruplar tarafından “din karşıtlığı” olarak algılanmaktadır. Nitekim toplantının sonuç bildirgesi üzerine yapılan tartışmaların uzamasında en önemli sorunu da laiklik kavramının metne konulmak istenmesinden kaynaklanmıştır. Bir uzlaşma sağlanamayınca taraflar tartışmalı konuları gündemden çıkartmaya karar vermişlerdir.

- Çoğunluğu yurt dışından toplantıya katılan muhalifler Suriye’de değişimi sağlayacak esas gücün ülke içinde çoğunluğunun herhangi bir siyasi gruba bağlı olmayan Suriyeli gençler olduğunu belirtmiştir. Kendi işlevlerini ise Suriye gençliğine ve ayaklanan halka uluslararası destek sağlamak olarak belirlemişlerdir.

-Suriye muhalefетinin en büyük zayıflıklarından biri toplantıda ortaya çıkmıştır. Konuşmalar da ortak hedeflerden ziyade etnik, mezhepsel, aşiretsel ve yerel çıkarların gündeme getirilmesi birlik oluşturma noktasında en büyük eksiklik olarak görülmüştür.

- Toplantı deşifrelerinde öne çıkan konulardan biri Türkiye’ye duyulan güven ve toplantının Antalya’da düzenlenmesine izin vermesinden ötürü Türkiye’ye duyulan minnettir. Bu dilekler birçok konuşmacı tarafından dile getirilmiştir. Bunun yanı sıra oturum başkanının Suriye tarihi üzerine konuşurken “Suriye, önce Osmanlı sonra Fransız sömürgeciliği”nden istiklalini alabilmişti. Şimdi ise yerel zalim ve diktatörden kurtulacaktır” şeklindeki ifadeleri büyük tepkiyle karşılanmıştır. Bir katılımcının “oturum başkanının “Osmanlı işgali” nitelendirmesine itirazını bildirmesi ve Türkiye’nin bu destekleyici tavrını hiçbir Arap ülkesinin yapmadığını” söylemesi üzerine diğer bir katılımcı “her görüşe sonsuz saygım var ama Osmanlılar Suriye’ye geldiklerinde Suriye’yi işgalden kurtardılar ve haçlıların ihanetinden korudular” ifadeleri ile eleştirilerini dile getirmiştir. Bunun üzerine tüm salondan alkış sesi yükselmiş ve konuşmacı yüksek bir ses tonuyla, “Bu konferansta Al-i Osman’ın Fransızlara benzetilmesini kabul etmem” demiştir. Bunun üzerine tüm salondan Türkiye’ye övgü sesleri yükselmiştir. Bu tepkiler üzerine oturum başkanı kullandığı ifadelerden dolayı özür dilemiştir.

## 1. Antalya'da Düzenlenen "Suriye İçin Değişim Konferansı"nda Öne Çıkan Başlıklar

- Toplantıda konuşma yapan grupların temsil ettikleri sosyal kesimler ve siyasal partiler şu şekildedir: Arap aşiretleri, Müslüman Kardeşler, Kürtler, Arap Aleviler, Türkmenler, Dürziler, Hıristiyanlar, Süryaniler, Yezidiler, Aydınlar (akademisyen, sanatçı, bilim adamı), sivil toplum örgütleri, önde gelen vilayetlerin temsilcileri, Şam Deklarasyonu liderleri, Avrupa'daki Suriyeliler, ABD'deki Suriyeliler, Ortadoğu'daki Suriyeliler, Türkiye'deki Suriyeliler.

- Suriye'de Esad rejiminin yıkılması durumunda etnik ve mezhepsel gruplar arasında çatışma yaşanması olasılığı özellikle azınlık grupları kaygılandıran en önemli konuların başında gelmektedir. Bu da Arap Aleviler, Hıristiyanlar ve Dürziler gibi grupların rejim/muhalefet mücadelesindeki pozisyonlarını rejim lehine belirlemelerine neden olmaktadır. Bu çekincenin temel nedeni rejimin yıkılması durumunda azınlıkların Sünni Arap çoğunluğun "tahakkümüne" maruz kalacağı korkusudur. Bu gruplar açısından Baas Partisi'nin seküler, Arap milliyetçi ideolojisi bir güvence olarak algılanmaktadır. Yaklaşık %10'luk nüfus oranına sahip Arap Alevi toplum açısından ise şiddete maruz kalma korkusu çok daha yoğundur. Bunun temel nedeni ise Devlet Başkanı'nın, yakın çevresinin ve güvenlik birimlerinin üst kademelerinin Arap Alevi kökenli olmaları ve bazı bölgelerde yaşayan Arap Alevi topluluklarının baba ve oğul Esad'lar döneminde ayrıcalıklı konuma sahip olmalarından kaynaklanmaktadır. Antalya Toplantısı sırasında görüşülen Arap Alevi temsilcilerin ifade ettiği üzere sadece sınırlı bir Arap Alevi topluluk ayrıcalıklı bir konuma sahip olmuştur. Tüm Arap Aleviler de Esad rejimini desteklememektedir. Ancak rejimin kilit noktalarında Arap Alevilerin olması nedeniyle olası bir rejim değişikliği durumunda uzun yıllardır yönetime karşı oluşmuş kızgınlığın Arap Alevi azınlığa yönelmesi riski de bulunmaktadır. Bu durum da Arap Alevileri muhalif saflarına katılma noktasında sınırlandırmaktadır. İşte bu nedenle Konferans'ta öne çı-

kan konulardan biri "kurulacak yeni düzende Arap Alevi kesimi tatmin etmek için bir bildiri yayınlanması" konusu olmuştur. Böylece "Arap Alevi topluluk da ayaklanmaya davet edilmiş ve rejimin yıkılmasından sonra özgür ve bağımsız yeni Suriye'de geleceklerinin güvence altında olduğu" yönünde tatmin edilmeye çalışılmıştır. Diğer azınlık gruplarının yaptıkları konuşmalarda da "güvenli bir ülkede yaşamak" vurgusu ön plana çıkmıştır.

- Hıristiyan temsilciler, diğer azınlık grupları ve liberaller "laik" kavramını kullanırken diğer muhalif grupların bu kavrama mesafeli yaklaştığı ve "sivil" kavramını kullandıkları görülmüştür. "laiklik" bu gruplar tarafından "din karşıtlığı" olarak algılanmaktadır.

- Antalya Toplantısı sırasında rejimi zayıflatmak, yıkmak ve muhalefeti mobilize etme yönünde ortaya atılan bazı fikirler şu şekildedir: Rejimi zayıflatmak için "kurtarılmış bölgeler" oluşturma fikri gündeme gelmiştir. Fırat ve Cezire bölgelerinde rejimin güvenlik kuvvetlerinden arındırılmış bir bölge oluşturulması yönünde teklifler dile getirilmiştir. Bu yönde o bölgelerde yaşayan Arap aşiretler ve Kürtlerin çaba sarf etmesi gerektiği konusu öne çıkmıştır. Bir diğer öneri uluslararası kamuoyunun ilgisini Suriye'ye çekmek ve rejim üzerindeki uluslararası baskıyı artırmak için "gıda ve ilaç yüklü bir geminin Suriyeli, Arap ve Batılı kişilerin katılımı ile Suriye'ye gitmesidir." "Özgürlük Gemisi" olarak adlandırılan bu girişim için Antalya Konferansı'nın planını hazırlama ve koordine etme yönünde çaba sarf etmesi gündeme getirilmiştir. Bir diğer öneri her bir ülkede yaşayan Suriyeli diasporaların o ülke kamuoyunu Suriye meselesi konusunda bilgilendirmek, bilinçlendirmek ve hükümetleri üzerinde baskı grubu oluşturmaya yönelik çalışması olmuştur.

- Çoğunluğu yurt dışından toplantıya katılan muhalifler Suriye'de değişimi sağlayacak esas gücün ülke içinde çoğunluğunun herhangi bir siyasi gruba bağlı olmayan Suriyeli gençler olduğunu belirtmiştir. Kendi işlevlerini ise Suriye gençliğine ve ayaklanan halka uluslararası destek sağlamak olarak belirlemiştir.



-Suriye muhalefetine en büyük zayıflıklarından biri toplantıda ortaya çıkmıştır. Konuşmalarda ortak hedeflerden ziyade etnik, mezhepsel, aşiretsel ve yerel çıkarların gündeme getirilmesi birlik oluşturma noktasında en büyük eksiklik olarak görülmüştür.

-Toplantı deşifrelerinde öne çıkan konulardan biri Türkiye'ye duyulan güven ve toplantının Antalya'da düzenlenmesine izin vermesinden ötürü Türkiye'ye duyulan minnettir. Bu dilekler birçok konuşmacı tarafından dile getirilmiştir. Bunun yanı sıra oturma başkanının Suriye tarihi üzerine konuşurken "*Suriye, önce Osmanlı sonra Fransız sömürgeciliği'nden istiklalini alabilmişti. Şimdi ise yerel zalim ve diktatörden kurtulacaktır*" şeklindeki ifadeleri büyük tepkiyle karşılanmıştır. Bir katılımcının "*oturum başkanının "Osmanlı işgali" nitelendirilmesine itirazını bildirmesi ve Türkiye'nin bu destekleyici tavrını hiçbir Arap ülkesinin yapmadığını*" söylemesi üzerine diğer bir katılımcı "*her görüşe sonsuz saygım var ama Osmanlılar Suriye'ye geldiklerinde Suriye'yi işgalden kurtardılar ve haçlıların ihanetinden korudular*" ifadeleri ile eleştirilerini dile getirmiştir. Bunun üzerine tüm salondan alkış sesi yükselmiş ve konuşmacı yüksek bir ses tonuyla, "*Bu konferansta Al-i Osman'ın Fransızlara benzetilmesini kabul etmem*" demiştir. Bunun üzerine tüm salondan Türkiye'ye övgü sesleri yükselmiştir. Bu tepkiler üzerine oturma başkanıkullandığı ifadelerden dolayı özür dilemiştir.

## 2. "Suriye İçin Değişim Konferansı" Deşifresi Antalya Falez Hotel, 1 Haziran 2011.

**Hamdi Abu Eşşamat:**Esselamualeyküm ve Rahmetullahi ve Berakatuhu. Bugün aranızda olmaktan dolayı duyduğum mutluluğu dile getirmek istiyorum. Tarihe biraz göz atarak Şam'daki halkımızla konuşmak istiyorum. Sevgili arkadaşlar, tarihin dönemlerinden birinde Mescidi Emevi İmamı cemaate seslenerek yanında keseler olduğunu söylemişti. Kadınlar saçlarını kesip bu keselere koymuş ve bana getirdiler, üzerlerinize atmamı istediler ki zulme karşı kayıtsız kalmayınız harekete geçiniz diye bunu istediler demişti. Ben

de içerideki kardeşlerimize söylüyorum erkeklerimiz kalkmazsa kadınlarımız başkaldıracaktır. Kadınlarımız kalmazsa çocuklarımız başkaldıracaktır ki rejimin katlettiği küçük Hamza bunun en büyük kanıtıdır.

Sevgili arkadaşlarım, ortada bu kadar kan dökülüyorken ben bazılarının gözüne nasıl uyku girdiğine anlam veremiyorum. Dün 10 kişi bir önceki gün 41 kişi öldürülmüştür. Bu iş gerçekten dayanılacak gibi değildir artık. Onun için tüm Suriye ve Şam alimlerine, gençlerine ve herkese sesleniyorum, sorumluluğu düşünmeye başlasınlar, yaşananları göz önünde bulundursunlar. Bu konferans sayesinde çok arkadaşla tanışma fırsatı buldum. Konferansın koridorlarında gezinirken tüm bu arkadaşların acaba ne yapabilirler, nasıl bir çözüm bulabilirler diye düşündüklerini ve görüştüklerini gördüm. Ben konferansımıza bir öneride bulunmak istiyorum. O da hayatımızın ve Suriye'nin bu yeni aşamasında yaşanan tecrübeyi yöneten gençlere bir kalkınma ve geliştirme programı veya planının hazırlanması ve uygulanmasıdır. Gençlerimizin bu yeni tecrübe ile ilgili yeterli deneyimi yoktur. Onun için bazı planların uygulanması gerekmektedir. Bunu çok uzatmak istemiyorum ama şunu demek istiyorum, özgürlük bir sorumluluktur. Dolayısı ile herkes yapmakta olduğumuzun başarıya ulaşması için elinden geleni yapmalıdır. Yeni Suriye bir düştür, dolayısı ile bu düşün gerçek olması için el ele vermemiz lazım. Son olarak bu misafirperver ülkeye teşekkür ediyorum. Bu ülke ki tarih boyunca böylesi güzel çıkışları ile bilinmiştir. Sultan II. Abdülhamit'in Şeyh Mahmut Ebu El Şamat'a gönderdiği mektubu hiç unutmamalıyız. Şeyh Mahmut ki Sultan Abdülhamit'in şeyhiydi. Tarih boyunca bu ülke misafirperverdi ve bu tür destekleyici çıkışları ile bilinmektedir. Teşekkür ederim.

**Oturum Başkanı:** Arkadaşlar tarihi ve istikbali daha sonra konuşalım, şimdi bayan Dr. Leyla El Ansari'yi konuşmasını yapmak üzere kürsüye davet ediyorum.

**Dr. Leyla El Ansari:** Besmele, Salât ve selamla başlıyor. Saygın beyefendiler, faziletli

hanımefendiler, Benden önceki arkadaşım tamamen katılıyorum. Gururlu Suriye'mizde doğan her güneşle birlikte televizyon ekranlarında birbiri ardına çocuklarını feda eden anaları görüyoruz. Sanki şunları söylemekte (şiir okunuyor): Kafeslerden sakın, altından olsa bile hiçbir zaman kafese girmek için yalvarma çünkü şahinler özgürdür kafeste yaşamaz, havada özürce uçar. Devran döner hiç kimseye kalmaz, günler döner, biri aleyhimizeyse diğeri lehimize döner. Bir zalim tahtında sonsuza kadar kalabilseydi Firavun kalırdı, fakat devran kısa dönemlerden ibarettir ve her zulümden sonra aydınlık gelir.

İşte karanlığın rahminde şafağımız sökülme-ye başladı. Tüm Suriye'nin zulme hayır dediği ve zalimin gitmesinden başka bir çözümü kabul etmeyeceklerini anlatan iki beyitli bir şiir söylüyor. Ayeti kerimeler ve Suriye'de en az erkekler kadar cesur ve etkili olan bayanların olduğunu ve onların altından bir şanlı tarih yazdıkları gibi cümleler ile katılımcıların milliyetçi duygularını etkiliyor ve alkış sesleri yükseliyor.

Sporcular önceden hazırlanmazsa, antrenman yapmazlarsa maçlar veya yarışmalara katıldıklarında çabuk yorulur ve güçleri solar. Bizde diğeri insanlar olarak antrenmanlardan ne kadar uzak kalırsak başka yeni ve antrenmanlar yapmak durumuna düşeriz. Bir maç bittiğinde arkasından daha zor maçlarla karşılaşırız, işte bu da o zor maçlardan biridir. Ümmetimizin başına gelen yüzlerce zorluklardan biridir bu ama diğeri atlattığımız gibi bunu da daha çok güçlenerek atlatacağız.

**Oturum Başkanı:** Konferansta ortaya çıkan ve ele almamız gereken projeler var. Bu projeleri sunanlara bir zaman tanyacağız. Koordinasyon komitesinden bir öneri var. Gemi konusunu öneren arkadaşımız yeterli süre alamadı galiba ona söz hakkı vereceğiz. Saygın Safa beyin de bir önerisi var Hasan El Hayyir adında bir sayfa açılmasını öneriyor. Bunun amacı Alevi kesimi tatmin etmek içindir. Yine bazı kardeşlerimiz tarafından bir öneri olarak Alevi kesimi tatmin edici bir bildiri yayınlanması konusu gündeme getirilmiştir. Amaç, bu

bildiride Alevi kesimini ayaklanmaya davet etmenin yanı sıra zalim rejimin gitmesinden sonra özgür ve bağımsız yeni Suriye'de geleceklerinin güvence altında olduğu yönünde onları tatmin etmektir. Şimdi Sultan kardeşimiz bize Hasan El Hayyir adında bir web sayfası açmasının önemini anlatacak, buyursun.

**Sultan Bey:** Ben bazı Alevi arkadaşlarla sürekli olarak görüşüyorum. Aleviler ayaklanmayı başlatanların arasındadır. Bu bağlamda etkin rol oynadılar. Biliyorsunuz bu rejim her şeyde başarısız oldu, sadece İsrail devletinin kurulması ve Golan'ın İsrail'in kontrolüne geçmesinde başarılı olmuştur. Golan Tepeleri, İsrail tarafından işgal edildiğinde Alevi kesimi "Kaçan Suriye Ordusu, Başkanı ise Kırdaha'da" sloganları attığı zaman rejim tarafından satılmıştır. Bu kesim ile Kırdaha halkı, Komünist Parti, Milliyetçi Suriye partisi gibi vatan için kendini feda eden tüm siyasi parti veya oluşumların başında gelmekteydi. Sadece Müslüman Kardeşler örgütü hariç. Bu rejim sadece bir işte başarılı oldu. Bilimsel veya teknoloji yönünde değil. Lübnan, Irak ve Suriye'de mezhepçiliğin artmasında ve tetiklenmesinde başarılı olmuştur. Biz burada aynı vatani paylaşan Alevi kardeşlerimizle bir olmalıyız, onlarla konuşmalıyız. Onlarda bizim gibi Müslümanlar, la ilaha illa Allah kelimesine ve aynı kitap olan Kuran'a inanıyorlar. Sorun bazı arkadaşlarımızdadır ki Alevilerin ayaklanmaya katılmalarını içimize sızmak isteyen ajanlar şeklinde nitelendiriyorlar. Ülke içinde istihbarat ajanlarının dedikodu yaparak konferansımızda "Alevi tabuta, Hıristiyan Beyrut'a" şeklinde sloganlar atıldığını iddia ediyorlar. Bunun da yalan ve iftira olduğunu hepimiz biliyoruz. Dolayısı ile "Hasan El Hayyir" adında bir web sayfası açılması gerektiğini düşünüyorum. Hasan El Hayyir'a Şam kapısında bir heykel, hain Hafız Esat'ın heykeli yerine ona bir heykel dikmeliyiz. Hasan El Hayyir'in kardeşi Müslüman Kardeşler tarafından öldürüldüğünde şunları dedi: "bir çete öldürüyor bir çete çalıyor." Hasan El Hayyir bu rejimi suçlamaktan hiç vazgeçmedi, onlara bir mafya olduklarını hep yüzlerine söyledi. Her zaman rejimin kamu mallarını çaldıklarını açığa çıkarıyordu.

*Bu sırada Müslüman Kardeşler mensupları tarafından öfke sesleri yükseliyor: "Bizi nasıl mafyalık veya çetelikle suçluyorsunuz diye. Konuşmacı savunuyor ve ben Hasan El Hayyir'in dediklerini aktarıyorum. Oturum başkanı müdahale ediyor ve konuşmacının daha dikkatli olmasının yanı sıra diğerlerinin sakin olmasını istiyor ve tartışmayı bastırmak için "bir bir birdir, Suriye halkı birdir" slogan sesleri yükseliyor. Konuşmacı devam ediyor:*

Kardeşlerim Hasan El Hayyir, Tedmur taraflarında Müslüman Kardeşlerle birlikte rejim tarafından şehit edildi. Bizim önerimiz bunun adına bir web sayfası açmaktır. Bize katılmak ve destek vermek isteyen herkese açtık. Bir başka talebimiz Fırat ve Cezire bölgesinin iki hafta içinde rejim asayiş kuvvetlerinden arındırılmış bir bölge olması yönünde hareket etmektir. Kürt ve Aşiret mensubu kardeşlerimiz bu konuda gayret göstermelidirler. Vatanını kurtarmak için hareket etmeye herkese yazık ve ayıptır. Ve Esselamualeyküm.

**Oturum Başkanı:** Arkadaşlar, şimdi Tamir El Avam kardeşimiz bize gemi önerisini anlatacak, bu öneri de konferansta ortaya atılan fikirlerdendir.

**Tamir El Avam:** Saygın kardeşlerim gemi önerisi şöyledir. İspanya kıyılarından başlayarak gıda ve ilaç yüklü bir gemide Suriyeli, Arap ve yabancı kimselerin yanı sıra yurtdışında yaşayan ve Suriye'ye zorla geri gönderilmek istenilen bazı kültürlü ve tanınmış kişilerin katılması ile Suriye'ye gitmesidir. Bu bağlamda konferanstan bu özgürlük gemisi planını hazırlamak ve koordine etmesini talep ediyoruz. İkinci olarak konferans tarafından katılmayan bazı Suriyeli muhalif kesimlerin buradaki muhalefet konferansına katılmalarını isteyen bir davetiye göndermesini de talep ediyoruz. Teşekkür ediyorum.

**Oturum Başkanı:** Şimdi aşiretlerden bir konuşmacı gelecek. Golan'da El Nuaima aşiretilerlerinden Doktor Ahmet El Tahhan El Nuaimi'yi konuşmasını yapmak üzere davet ediyorum.

**Ahmet El Tahhan El Nuaimi:** Besmele ve selam ile başlıyor. Size şunu bildirmek isterim önce, Golan'dan göçen kardeşleriniz ayaklanmada yanınızda ve Suriye için ellerinden geleni yapmaktadırlar. Golan'dan göçtürülen kardeşleriniz bu rejim tarafından zulme maruz kalmışlardı, özellikle de Nuaim Kabile mensupları. Örneğin 2002 yılında Nuaim kabilesi gençleri sınırda bir İsrail devriyesini hedef almak istediklerinde rejim tarafından öğrenilmiş ve eski içişleri bakanı Bassam Abdülmecit'in emirleri doğrultusunda mahkeme önüne çıkarılmış, sivil ve askeri haklarından yoksun bırakılmış ve dörder senelik hapis cezasına çarptırılmışlardı. Golan topraklarını savunduğunu iddia eden bu rejim işgalci İsrail devriyesini hedef almak isteyen Nuaim gençlerini 2002'de tutukladı. Başka bir konuya da dikkat çekmek istiyoruz. Suriye halkının malı olan Rami, Hamko ve Syriatel gibi şirketlerin rejime ait şekilde gösterilmesidir. Hafız ile Rifat'ı takas ettiği gibi Suriye'den güvenli bir şekilde çıkabilmesi için rejimin bu şirketleri takas yapmak yönünde istismar etmesini kabul etmeyiz. Allah'ın izni ile rejimin çökmesi ile bu şirketlerin mülkiyeti gerçek sahibi olan Suriye halkına geri dönecek. Biz de bu konferansta yabancı yatırımcılara sesleniyoruz. Bu şirketleri almaya kalkışmasınlar, yoksa mesuliyeti ancak kendileri üstlenir ve büyük kayıplara uğrarlar. Teşekkür ederim.

**Oturum Başkanı:** Doktor Habip buyursun.

**Doktor Habip:** Besmele ile başladıktan sonra Firdevs Cenneti Suriye'de bir büyükelçilik ve tüm Suriye beldelerinde birer konsolosluk açma kararı aldı. Yaratanın cennetine girme vizesini almak isteyen herkes Suriye'ye gitsin ve amelini ayaklanan gençlere katılmakla kayıt etsin. Güvenlik, siyasi ve bölgesel durum gençlerimizi bileziğin bilekliği sardığı gibi kuşatmış bulunuyor. Ahlaki yükümlülüğümüz gereği bu bağı çözmemiz ve gençlerimizin seslerini dünya özgürlerine duyurmalarına yardımcı olmamız gerekir. (Bu kısımda milli ve ayaklanma duygularını pekiştiren şiir okuyor) Biz ayaklanan gençlerin haklarını elde edene kadar yanındayız, yurtçinde yanlarında olmayabiliriz ama haklarında işlenen bu vahşi cinayetleri tüm dünyanın desteğini toplayarak durdurabiliriz. Teşekkür ederim.

**Bir Konuşmacı**(*Adı söylenmiyor ancak bir aşiret reisi şeklinde karşılanıyor*): Selam ve zaferin ancak Allah tarafından geleceğini ifade eden bir ayeti kerime ile başlıyor. Başkan Başar Esat'a şunu diyorum: Bizleri çaldın seslenmedik, aç bıraktın ama sabır ettik, bölmeye çalıştın ama birleştik, ama namuslarımıza dokunmak ile kanlarımızı dökmeye gelince hepimiz birlikte ayaklandık. İslam şeriatı gereği zalime karşı koyduk. Ve esselamualeyküm ve rahmatullahi ve berekatuhu.

**Bir Konuşmacı**: Bu rejimin zulmüne en çok maruz kalanları sormuş olursak, Kürtler biz baştayız derler, Müslüman Kardeşler hayır biz daha çok zulüm gördük derler, Komünistler de biz öndeyiz derler. Ama şunu diyorum, en çok zulüm gören, baskıya ve dışlanmaya maruz kalan kesim bilim ve fikir ehli, kültürlü, edebiyatçı ve akademisyenlerdir. Çünkü bu kesim rejimle en çok karşı karşıya kalan kimselerdir. Nitekim bu rejim; bilim, fikir, ideoloji, kültür ve sanat ehlini ve bu ilkelere sahip olanları hedef alıyor ve önünde bunların en büyük engel teşkil ettiğini düşünüyordu. Dolayısı ile ben özürlük için somut adımlardan biri olan bu toplantımızda fikir, bilim ve akıl ehlinin hak ettikleri değerin ve saygınlığın geri verilmesini talep ediyorum. Çünkü biz yeni bir gelecek kuruyoruz, istikbal ancak fikir, bilim, akıl, sanat, edebiyat ve araştırmak ile kurulur ve gerçekleşir. Dünya genelinde doktor, mühendis, akademisyen, düşünür ve sanatçı olan bir milyonun üstünde vatandaşımız yerinden yurdundan uzakta yaşamak zorunda kalmıştır. Bunların çoğunun sesi çıkmıyor çünkü örgütlenmiş değiller, bağlı oldukları bir siyasi parti, kuruluş veya sivil örgüt yok. Bunların sesini duymamız gerek çünkü kendileri beyin sahipleri oldukları için geleceğimizi en iyi şekilde yaşayabilmemiz için proje veya planları kendileri üretir, dolayısı ile kendilerin dinlenmeyi ve seslerinin dikkate alınması gereken en önemli kesimlerdir. Dolayısı ile bu gelişmiş, elit, kültürlü kesime dikkat çekmek istiyorum. Bunun için gelin tüm alanlarda geleceğimizin planını çizen ve bu rejimin mahvettiklerini yeniden onaran bir araştırma merkezi kuralım. Ve esselamualeyküm.

**Oturum Başkanı**: Kardeşler, herhangi bir fiili ve somut adım için anlaşmadan önce herkesle görüştüğümüzden sonra karar verin. Ayaklanan gençler, birbirimizle bağlantı kurabilmek için isim, e-posta ve ikamet ettiği ülkeyi içeren bir iletişim taslağı hazırlamışlar. Güvenlik açısından korkusu olanlar bilgilerini yazmayabilirler. Güvenlik kuşkuları olmayanlar bu listeye isimlerini yazsınlar ki iletişim kurabilelim. Şimdi dayanıklı Hama'dan bir ses olan Mahmut El Vakkar ile bırakıyorum sizi.

**Mahmut El Vakkar**: Besmele, hamd, salât ve selam ile başlıyor. Hama halkı birlik olmanızı istiyor, diyorlar ki biz dayanıyoruz, sabırlıyız ve morallerimiz yerindedir. Kalpleri sizinledir, korkmayın ve çekinmeyin. Durumları pekiyidir ve zafer Allah'ın izni ile pek yakında gözüküyor. Yazılı bir kâğıt vardı elimde oradan daha detaylı konuşmak isterdim ama zamanımız kısıtlı olduğundan direkt konuşmak istedim. Sizlere teşekkür ederim. Ve esselamualeyküm ve rahmatullahi ve berekatuhu.

**Oturum Başkanı**: Hama'ya teşekkür ederiz, müsaadenizle ben şimdi sıra ile konuşmacıları çağıracağım. Önceki oturumda adlarını yazanları çağıracağım ve konuşmacı isimleri eklemeyelim artık çünkü zamanımızın yetmeyeceği ortada. Sadece çok önemli bir mevzu olursa ekleyeceğiz. Şimdi Velit Küvetli beyefendiyi konuşmasını yapmak üzere kürsüye davet ediyorum.

**Velit Küvetli**: Siyaset her zaman edebiyatla renk bulmalıdır. Şimdi biraz renk katmak adına müsaadenizle konuşmak istiyorum. (*Suriye'yi anne olarak varsayıp ayaklananlara oğlu gibi hitap etmesi ve ikilinin arasında geçen konuşma şeklinde ayaklanma ruhunu pekiştiren bir edebi yazı okuyor*) Teşekkür ederim.

**Oturum Başkanı**: Kardeşlerim istediğiniz üzere bir şiir gecesi düzenlenecek. Katılmak isteyenler adlarını yazsınlar. Şimdi elimdeki listede bulunan adları sırası ile konuşmalarını yapmak üzere çağırılmaya başlayacağız. İlk önce bir önceki oturumda cezalandırdığımız Mervan Deaas kardeşimize söz hakkı veriyorum, buyursun.



**Mervan Deaas:** Besmele ve selam ile başlıyor. Yurtiçindeki sabırlı, dayanıklı ve konuşlanmış kardeşlerimizi buradan selamlıyor ve sabırlı ve daha dayanıklı olmalarını talep ediyorum ki zafer Allah'ın izni ile çok yakındadır. Gönüllerimiz sizinle, sizleri malımız, evladımız ve canlarımızla feda ederiz. Buradaki arkadaşlarıma önerim şu, gelin Suriye'deki büyük, küçük, erkekve kadın olsun tüm kardeşlerimize Suriye'den mal, saygınlık ve makam istemeyeceğimize dair Yüce ve Azametli Allah'a ant içelim. Allah'a yemin olsun ki Suriye'ye verir Suriye'den almayız. Suriye'nin bizi verdiği Suriyeli olmak bize yeter. (*Alkış ve tekbir sesleri yükseliyor*) Zafer çok yakındadır. Beşar ve rejimini arkanızda bırakın artık ve Beşar sonrası Suriye'yi görüşün. Sizden temennim benimle ant içmek isteyen varsa arkamdan tekrarlasın. *Salon topyekun ant içmeye başlıyor:*

*Yüce ve Azametli Allah'a ant olsun, azametli arşın tanrısına ant olsun, sana söz veriyoruz ey Suriye. Sana, şehitlerine, yaralılarına ve Hamza El Hatip'e karşı vefakâr olacağız ve Suriye'ye vereceğiz ama kendisinden almaya-çağız. Mal, saygınlık ve makam veya mevki istemeyeceğiz. Seni mal, ehil ve evlatlarımızla feda ederiz. Allah dediklerimizin şahidi olsun. Allah sizleri çok yaşatsın ve sizler ile bu güzel muhteşem konferansa başarılı kılsın ve tevfiik buyursun.*

**Oturum Başkanı:** Teşekkürler. Saygın Mugira El Şerif buyursun. Türkiye'deki Suriyelilerin adına konuşmasını yapacak.

**Mugira El Şerif:** Selamla başlıyor. Ben Mugira Abdüsselam El Şerif, Deraa şehrindenim. Koordinasyon ve organizasyon komisyonunda üyeyim. İstanbul'daki vatandaşlarımızın adına burada bulunmayı değerlendiriyor, şehitlerimize Allah'tan rahmet, yaralılarımıza acil şifalar, tutuklarımıza acil serbest bırakılma ve tüm Suriye halkına özgürlük, refah ve erdem dolu bir yaşam diliyorum. Biz Türkiye'deki Suriyeli diaspora olarak Suriye halkının onurlu ayaklanmasında kendilerine katkı ve destekte bulunan ilk yurtdışında bulunan Suriyeli diasporalardanız. Söz konusu faaliyetimizi bu erdemli ülkede bulunan sivil toplum

örgütleri ile yardımlaşarak gerçekleştiriyoruz. Faaliyetlerimizin başında Ankara'daki Suriye büyükelçiliği ile İstanbul'daki genel konsolosluk önünde gösteriler düzenlemek gelmektedir. Bu gösterileri 15 defadan fazla yaptık. Gösteriler İstanbul veya Ankara'da bilinen alanlarda gerçekleşti. Faaliyetlerimizin bir başka örneği rejimin Suriye halkına karşı işlediği cinayetleri anlatmak olmuştur. Bunları çoğu zaman fotoğraf galeriler ile yapıyoruz. Nitekim dışarıdaki galeriyi görüyorsunuz. İnsan hakları ve sivil toplum örgütleri ile yardımlaşma ve birlikte çalışmalar yürütüyoruz. Bunların yanı sıra Türk medyası ve gazetecileri ile röportajlar yapıyoruz. Bu çalışmalar sayesinde Türkiye halkının Suriye'deki rejime yönelik görüşünü oldukça etkilediğimizin kanısındayız. Bunların en önemlisi de Türkiye hükümetinin görüşünün azımsanmayan bir nitelikte değişmesinde etkili olduk. Her şey rağmen önümüzde çok iş olduğunu da biliyoruz ve devam etmekte kararlıyız. Bunun yanı sıra bazı önerilerim var. Önerilerimizin ciddi bir şekilde değerlendirilmesini dileriz. Dünya genelindeki Suriyeli büyükelçileri kendi tarafımıza çekmeye çalışmalıyız. Büyükelçilere sitem içeren bir üslupla muhatap alarak onları yanımızda yer almaları için teşvik etmeliyiz. Yine demin bahsettiği ve dışarıda gördüğünüz gibi fotoğraf galerilerini dünya genelinde yapmak vasıtası ile rejimin halkımıza karşı işlediği cinayetleri anlatmış oluruz. Biz Türkiye'de şöyle bir sorun yaşıyoruz, kamuoyu Suriye'de olanlardan haberdar değil, komşu bir ülke olmasına rağmen buradaki gerçeklerden habersizdir. Dolayısı ile rejimin gerçek yüzü ve halka karşı cinayetlerini tüm çıplaklığı ile yansıtmak ve bilgilendirmek gerekiyor. Bunun için tüm yöntemleri denememiz lazım. İster galeriler ister internet veya herhangi bir vesile ile olursa olsun. Başka bir öneri ise Suriyeli diasporanın korku engelini kırmalıyız. Burada Suriyeli diaspora çok büyüktür ancak gösterilere sadece yüz veya iki yüz civarında bir katılım oluyor. Bu engeli aşabilmek için ilgili komiteler kurmak gerekir. Korku engelini aşılması yönünde harekete geçilmesini temenni ediyoruz. Son olarak buna benzer konferanslar yaparken sivil toplum ve insan hakları örgütlerinin davet edilmesini dileriz. Çünkü bunların faydaları var ve hükümetlere yönelik etkili ve baskı kurabiliyorlar. Teşekkür ederim.

**Oturum Başkanı:** Teşekkürler. Saygın Doktor Sibaii buyursun.

**Doktor Sibaii:** Besmele ile başladıktan sonra, kardeşlerim ben kalkıp bir nutuk vermek istemiyorum. Yalnız iki önemli husus var onları dile getireceğim. Birinci husus, ben yaşlılar kuşağını temsilen buradayım. Hezimet kuşağı da diyebilirsiniz bize çünkü kuşağımız iki büyük hezimet yaşadı. Bunlar 1967 ve 1973 hezimetleridir. Yanı sıra 1982'de yaşanan Hama hezimet de var. Dolayısı ile moral, güç ve cesaret verici bu sözleri buradaki gençlerden duymak nefislerimizi tazeledi ve umutlu bir şekilde zaferin yakın olduğunu müjdeleyebilirim. Bu birinci husustur. Dikkat çekmek istediğim ikinci husus ise, kardeşlerim, Suriye'de bulunan herhangi (etnik veya dini) kesim veya grubu hedef alan ya da rahatsız eden konuşma ve davranışlardan kaçınalım lütfen. Bu kesim ne kadar küçük olursa olsun. Dolayısı ile birilerini yaralayacak sözlere gerek yoktur. Biz büyük veya küçük ayırt etmeden tüm kesimleri yanımıza almaya çalışıyoruz. Dolayısı ile küçük kesimleri bile yanımıza çekmek istiyorsak büyük kesimleri de çekebilmek için çaba göstermeliyiz ki büyük kesim dediğim Müslümanları kast ediyorum. Nitekim Suriye Müslüman Suriye'dir, Hıristiyan, Yahudi veya laik değildir. Onun içindir ki gelecekte devlet sivil devlet olacak ki bu da dini veya laik devletten farklıdır. Ben sürekli bunlara dikkat çekiyorum. Bu meseleler üzerinde anlaşsaksak Allah'ın izni ile zaferi elde ederiz. Teşekkür ederim. Ve esselamualeyküm ve rahmatullahi ve berekatuhu.

**Oturum Başkanı:** Teşekkür ederim, hepimiz Suriyeliyiz. Saygın Mahmut El Nuaimi.

**Mahmut El Nuaimi:** Besmele ve selam ile başladıktan sonra. Değerli Alevi kesiminden kardeşlerimize şunları demek istiyorum: size Allah'ın sözü ve zimmeti olsun ve sözümüzde vefalı olmak açısından biz Suriye halkının tüm etnik ve dini kesimleri, ister İslami ister laik olsun tüm siyasi partiler ile sizlerle kardeşiz. Her zaman alıştığınız gibi yanınızda duracağız. Namuslarınız namusumuzdur. Malınız malımızdır. Kanınız kanımızdır. Aziz

ve Yüce Allah'ın izni ile bu cani rejime rehin olmayacaksınız. Bu sözü buradaki kardeşleriniz vermiş oldu ve kendileri bu sözü tutan kimselerdir. Kuran-ı Kerim Maide suresinde "Ey iman edenler akitleri-anlaşmaları- hakkı ile gözetin" ayeti kerimesini dile getiriyor. Önemli olan başka bir husus ise büyükelçilere seslenmektir. Ben konu ile ilgili her ülkede ister Arap ister yabancı ülke olsun beş kişiden oluşan birer komisyon kurulmasını uygun buluyorum. Tabii ki adının öne çıkmasından korkmayanlar bu komisyonlara katılabilir çünkü biliyorsunuz büyükelçiler ile görüşmek için kimlik bilgileri gerekiyor. Bu şekilde en az beş kişi büyükelçi veya konsolosluklara gidecek ve onlarla konuşacak, güzel bir şekilde muhatap alırlar. Ki bu yöntem yazılı bir şekilde onlara seslenmekten iyidir. Bunlar benim görüşlerimdir. Ve esselamualeyküm.

**Oturum Başkanı:** Teşekkür ederim, saygın Muhammed El Şelaan. Sayın Muhammed El Şelaan yokmuş, saygın Rabi El Şeaa.

**Rabi El Şeaa:** Esselamualeyküm. Ben sadece sizi selamlamak istedim. Brüksel'deki kardeşlerinizin de selamını size iletmek istedim. Bu güzel girişim, güzel ve iyi simalara selam söylüyorlar. Onlar burada bulunan herkese teker teker selam söylüyorlar ve size şunları iletmemi istediler: Suriye'de dökülen her kan damlası size sesleniyor. Ey şerefli ve özgür insanlar aranızda –eğer varsa- her türlü anlaşmazlık ve ihtilafı bertaraf edin. Zalim olan bu rejime karşı koyabilmek ve Suriye'deki ehlimizin ayaklanmasını desteklemek için birleşin. Şehitlerimizin kanı hürmeti için aranızdaki ihtilafı bırakmanız için sizlere yalvarıyorum. Onları aramızdaki görüşme ve konuşmalara bırakalım ve diğerlerinin önünde biz Suriyeliler tek yürek olmalıyız. Brüksel'deki vatandaşlarımız sizlere bunları diyorlar. Bir de diyorlar ki eğer bu değerli konferansa bir genel sekreterlik yapılırsa Brüksel'de olmasını diler ve bundan gurur duyarız, çünkü Brüksel Avrupa Birliği'ne ve uluslararası karar verme merkezlerine çok yakın bir yerdir. Sizleri gözlerimiz, yüreklerimiz ve kanlarımızla koruruz. Teşekkür ederim.



**Oturum Başkanı:** Teşekkür ederim, Sayın Can Anter.

**Can Anter:** Öncelikle konferansı yönetenlere teşekkür ediyorum ve Allah'ın izni ile söze başlıyorum. Sizleri 1500 yıl önce konuşulan Suriye ağzı ile selamlamak istiyorum. (*Aramice konuşuyor ardından bazı cümleleri Arapçaya çeviriyor*) Bu o tarihlerde Suriye'nin resmi dili idi. Esselamualeyküm. Burada bulunan herkesi selamlıyorum ve ben Suriyeli Hıristiyan'ım diyorum. Ben Rahip Buhayra'nın din kardeşiyim. Ben Rahip Buhayra'nın din kardeşiyim. (*Sloganlar: "bir bir birdir, Suriye halkı birdir." Konuşmacı devam ediyor.*) Biz Alevi, Sünni, Yezidi, Kürt ve Arap kardeşlerimiz gibi kendimizi güvende hissetmeliyiz. Aynı şekilde kendimizin güvence altında olduğumuzu hissetmeliyiz. Yakın tarihte Tunus, Mısır ve Yemen'de meydana gelenler bizi müjdeledi. Maalesef Irak'ta yaşananların ülkemizde tekrarlanmasını istemiyoruz. O olayların Suriye'de aynı şekilde tekrarlanmasını istemiyoruz. Sizlere çağrım budur. Ey katılımcılar, yüreklerinizi bana biraz geniş tutmanızı rica ediyorum, Çünkü ben Hıristiyanlığın çocuğuyum. Müslüman diyarında bulunan bu Hıristiyanlığa Müslümanların himayesinde olduğunu algılamalıyız, öyle bakmalıyız. Dışarıya medeni izlenim vermeliyiz. Dışarıdaki tüm toplumlara medenice bir izlenim sergilemeliyiz. Biz Batı ile doğu arasında köprü konumunda olan bir medeniyet evladımız. Tüm kesimlerimizin bütünlüğü ve birbirine sıkı bağlarda bağlı kalmalıyız. Her zaman dünyadaki halk ve medeniyetlere parlak bir örnek olmalıyız. Biz hepimiz Suriye'nin evlatlarıyız. Diyeceklerimi anlayışla karşılamanızı temenni ederim. Ben bir Hıristiyan olarak, Hıristiyan olmaktan önce bir Suriyeli insanım. Suriye'deki varlığımın güvence altında olmasını isterim. Bu varlık yeni Suriye'nin sivil ve laik bir devlet olması ile meydana gelebilir ancak. Bu devlette herkes kendini kendi evinde, vatanlarında ve topraklarında hissetmelidir. Teşekkür ederim.

**Oturum Başkanı:** Teşekkür ederim, Sayın Doktor Hüseyin El Harhan.

**Hüseyin El Harhan:** Esselamualeyküm ve rahmatullahi ve berekatuhu. Kuveyt parlamentosundaki kardeşlerimizin bizden yana olan tavırları için şükranlarımı sunmak istiyorum. Buradaki tüm kardeşlerimin de hem fikir olduklarına inanıyorum. Onlardan (Kuveytli Parlamenterler) özellikle de Doktor Velit El Tabtabai, Zafiri ve El Mtayri kardeşlerimize teşekkür etmek istiyorum. Diğer Arap ülkelerdeki parlamentoların da Kuveyt parlamentosunun izinden giden bir tavır takınmalarını talep ediyorum. Tarihte lehlerine yazılacak bir tutum sergilemeliler ve Suriyeli kardeşlerini hayal kırıklığına uğratmadıkları tarihte yazılsın. Dile getirmek istediğin ikinci husus ise, temennim ve Allah'tan dileğim o ki Amerika'nın Irak'a dayattığı etnik ve mezhepsel paylaşım ve bölünmeye düşmeyeceğimizdir. Çünkü etnik ve dini paylaşımında bu kesimin iki, diğer kesimin üç, öbürünün dört payı var şeklinde olduğu Irak'ı hepimizin gördüğü bir savaşa sürükledi ve orada dökülen kanları ve yaşanan kargaşayı gördünüz. Eğer Beşar giderse etnik ve dini paylaşım ve bölünme savaşı başlamış olur. Onun için bu hususa oldukça dikkat etmeliyiz. Burada bütün vilayetlerimizin temsil ediliyor olmasına dikkat etmeliyiz. Esselamualeyküm ve rahmatullahi ve berekatuhu.

**Oturum Başkanı:** Teşekkür ederim, Sayın Mahmut Ali Halef.

**Mahmut Ali Halef:** Saygı değer erkek kardeşler, değerli kız kardeşler. Esselamualeyküm ve rahmatullahi ve berekatuhu. Şanlı Suriye'deki masum şehitlerimiz ile özgür evlat ve kardeşlerimizi saygı ve hürmet dolu selamla selamlıyorum. Faziletli kardeşlerim, Suriye'deki halkımız bu konferansımıza doğru bakarak bizlerden çok şey bekliyor. Sizlerden ricamız, vicdanlarınıza, milli duygularınıza sesleniyoruz ki o beklentileri hayal kırıklığına uğratacak her şeyden kaçınınız. Bunların sizlerle gerçekleşeceğine inanıyoruz, oldukça umutluyuz. Burada bulunduğumuz sürede bunları gözlemledik. Biz Vasat partisinde bunlardan

emin olduk ve Suriye muhalefeti başta olmak üzere halkımızın evlatları arasında yeni medeniyet dolu bir hissin yayıldığını yakinen gördük. Değerli kardeşlerim, Suriye'nin dört bir yanındaki halkımız, özellikle bazı bölgeleri dile getirdiğim için beni bağışlayın, Suriye halkının tamamı çok ama çok fedakârlıklarda bulundular. Hepsini buradan selamlıyorum ve özellikle mensup olduğum gurubu, Cebel Ezzaviye'deki hemşerilerimi selamlıyorum. Ayaklanma ve ayaklanmacılar dağı. Suriye halkı başlangıçtan beri sözünü söylemiş oldu. (*bu kısımda bir şiir okuyor.*)Zamanımızın kısıtlı olduğundan kısa kestiğim için beni bağışlayın, teşekkür ederim.

**Oturum Başkanı:** Teşekkür ederim, Saygın Can Kürt.

**Can Kürt:** Rahman ve rahim olan Allah'ın adı ile başlıyor. (*Kürtçe dilinde; "Allahın selamı üzerinize olsun iyi günler diliyorum."*) Değerli erkek ve kız kardeşler, konferansımız Suriyeli ulusal muhalefet tarafları, tüm Suriyeli şerefli erkek veya kadın için tarihi büyük bir başarıdır. Ancak her şeye rağmen biz Suriye halkına alternatif değiliz. Çünkü kendisi ülkenin siyasi geleceğini kararlaştıran ve belirleyen tek yetkilidir. Dolayısı ile sizden ricam şu ki, bizleri ihtilafa sürükleyeceğini tahmin ettiğimiz veya böyle olduğunu bildiğimiz hususları Suriye halkının karar vermesi için erteleyelim. Esselamualeyküm ve rahmatullahi ve berekatuhu.

**Oturum Başkanı:** Teşekkürler, İgidataşiret ağalarından Şeyh Emir.

**Şeyh Emir:** Selam, Besmele ve Salât ile başlıyor. Ben İgidataşiretinden Şeyh Emir El MüşrifEddendel. Yurtiçindeki ehlimize fayda sağlamak umudu ile bu konferansa geldik. Yine bize hain sıfatı değil vatan için konferansta çaba gösterenlerden olalım. İçerideki halkımıza pozitif bir mesaj iletmeliyiz. Tüm kardeşlerimden temenni ihtilafları bir kenara bırakmak ki gerçekten ben böylesi –ihtilaf- bir şey görmedim. Ancak başka yerlerde buna dair sesler yükseliyor. Biz burada tek hedef için tek eliz, o hedef de bu zalim rejimi devirmektir. Kardeşler izin verirse, gerçekten

de biz Bukemal şehrinde, bu kerim şehirde Suriye'nin minyatürünü oluşturuyoruz. Şehir halkı Irak asıllı halkımızdan ibarettir. Bunların aslı Irak'ta Aana ve Rava şehirlerindedir. Yanı sıra Kürt, Hıristiyan ve aşiret mensupları bulunmaktadır. Biz orada mükemmel üstü bir birliktelik yaşıyoruz. Şimdi de tüm bu kesimler Bukemal'da gösterileri birlikte yapıyorlar. Dolayısı ile mezhepçilik veya etnik ayrışmalar ve benzeri durumları dile getiren kimse yanılıyor ve bu iş doğru olmaz. Biz Bukemal şehrinde yeni Suriye'nin birlik ve bütünlüğünü yansıtan küçük bir örnek oluşturuyoruz. Teşekkür ederim.

**Oturum Başkanı:** Teşekkürler, Şeyh El Haznevi.

**Şeyh El Haznevi:** (*Kürtçe dilinde: "Allah'ın selamı üzerinize olsun."*) Ben bir konuya açıklık getirmek için konuşacağım. İlkeye göre kardeşimizi en çok sevdiği isimler ile çağıracağız. Nesnelere de kendi isimleri ile adlandırmalıyız. Bazı kardeşlerimiz El Akrad (Arapça çoğul anlamında Kürtler) adlandırmasını kullandılar. Bu da yanlış bir adlandırmadır. Biz bizi sadece Kürt sözcüğü ile adlandırmanızı isteriz. Teşekkürler.

**Oturum Başkanı:** Teşekkür ederim, Şimdi Saygın Züheyir El Sibaii, Avustralya'daki Suriyeli diaspora adına bir konuşma yapacak. Avustralya dışişleri bakanına da bir teşekkür sunacak, buyursun.

**Züheyir El Sibaii:** Esselamualeyküm. Ben Züheyir El Sibaii, Suriye-Avustralya derneği başkanım. Konferansımız adına şerefli tutumu ve Suriye rejiminin cezalandırılması için sürekli çabalamasından dolayı Avustralya dışişleri bakanına teşekkürlerimizi sunmak istiyorum. Kendisinden de Avustralya'daki Suriye büyükelçiliğinin kapatılmasını istedik. Teşekkür ederim.

**Oturum Başkanı:** Teşekkür ederim, Şimdi Doktor Hassan El Fazıl buyursun.

**Doktor Hassan El Fazıl:** Besmeleden sonra şunları söylüyor: İnşallah iki dakikayı aş-

mayarak sözümü bitireceğim. Halep halkına sesleniyorum ve biz tüm Suriye şehirlerinde Allahın izni ile kardeşiz. Ey şanlı Halep halkı, hamiyet, gurur, direniş ve çaba dolu parlak tarihiniz için sesleniyorum. Ey İbrahim Henano ve Sadallah El Cabiri evlatları sizlere sesleniyorum. Sabah akşam demeden vatanı besleyen şehitlerin kanı için sesleniyorum. Her gün onlarca şehidin düştüğünü öğreniyoruz. Banyas, Deraa, Kamışlı ve Suriye'nin dört bir yanında tecavüze uğrayan namuslar için size sesleniyorum. Allah için sizlere sesleniyorum. Artık vatanımızın her bir yanında bulunan toplu mezarlar için sesleniyorum. Sadece bu vatan, vatanın refahını istemek ve Allah'ın özgürlük yolundaki çağrısına kulak vererek yola koyulan bu çıplak göğüsleri desteklemeniz için sizlere sesleniyorum. Esselamualeyküm ve rahmatullahi ve berekatuhu.

**Oturum Başkanı:** Teşekkür ederim, Şimdi Muhannet Cemil Dağıstanlı buyursun.

**Muhannet Cemil Dağıstanlı:** Esselamualeyküm. Konferansı yöneten ve sponsorluğunu üstlenenlere teşekkür ediyorum ki bize Suriye'deki halkımıza destek ve katkıda bulunabilmek için oldukça değerli ve önemli olan bu fırsatı oluşturdular. Yanı sıra halk ve devlet olarak Türkiye'ye de teşekkür ediyorum. Buradaki kardeşlerim ile Suriye'deki ehlimize basit bir ricada bulunmak istiyorum. Ricam şu: Ülkemizin geleceğinin yeniden çizilmesinde doğru kişi doğru yerde ilkesine dikkat etmek gerekmektedir. Doğru erkek veya kadın doğru yerde ilkesine dayanmalıyız. Temenni ederim ki etnik ve dini ayrışmalara taviz vermeyeceğiz. Temennim dışarıdan demokrasi görünüp de içeriden ayrımcılık dolu bir rejim kurmayacağız. Temennim yüzlerden gülmek görünüşleri hükmetmesin ve ihanetler içleri yürütmesin isterim. Sonra da bunların yüzlerimize patlayıp tüm çabalarımızı rüzgârlara savrulmasını istemeyiz. Biz gençler etnik ayrışmalar, zulüm, diktatörlük, yolsuzluk, yandaş kayırma, torpil ve rüşvet içinden özgürlük aramak üzere yola koyulduk. Dönüp defalarca rica ediyorum sizler doğru adam – ya da hanımefendinin dediği gibi doğru kadın- doğru yerde ilkesine uymak ve dikkat etmemiz gerekir. Teşekkür ederim.

**Oturum Başkanı:** Teşekkür ederim, kardeşlerim hazırlık komisyonundan üzerlerine düşeni saat 3-4 arası bitirmiş olmalarını talep ettik. Dolayısı ile sonuç bildirgesinin görüşülmesi saat dörtte başlayacak. Kabul ediyor musunuz? (*Kabul sesleri çoğunlukta kalıyor.*) Tabii ki şıklar okunduktan sonra görüşmeye başlanacak. Kabul edildiği üzere saat dörtte sonuç bildirgesini görüşmek üzere toplanacağız. Özgürlük gemisine katkıda bulunmak veya katılmak isteyen varsa Tamir El Avam kardeşimizle iletişim kurabilir. Bana gemide gereken malzemenin yarısının hazır olduğunu da iletiler. Katkıda bulunmak isteyen varsa Tamir El Avam ile iletişim kursun. Şimdi dün sizlerden oruç tutmanızı isteyen kız kardeşimiz Muhce Hanım konuşacak, ardından genç kızlarımızdan Raşa Kaf konuşacak ve öğle arası verilecek.

**Muhce Hanım:** Açıkça demek gerekirse bir öneri var. Aslında öneriden ziyade konferansta bulunan gençler tarafından bir taleptir. O da kapanış oturumunun ilk 45 dakikasında 45 yaş üzeri kimsenin konuşmaması talebidir. 45 yaşının üzerinde olan konuşmayacak ve ön koltuklarda oturmayacaklar. Açlık eylemini de sizlere hatırlatmak istiyorum. Yurtiçindeki ehlimiz yemeklerini paylaşıyorlar, biz de onların yanında olmak için bugün açlık eylemi yapıyoruz. Teşekkürler.

**Gençlerden biri konuşuyor:** Büyüklerimizle saygımız sonsuzdur ama gençler hep arka koltuklara oturuyorlar. Onların de ön koltuklarda oturma hakkı var, çünkü kendileri ayaklanmanın gerçek sahipleridir. Gençlerimiz küçümsetilmemelidir. Bugün Suriye'de toplam nüfusun 50% den fazlası 25 yaş altındadır. Şimdi Raşa Kaf konuşacak.

**Raşa Kaf:** Merhaba. Konuşmak istediğim husus gençlerin daha çok temsil edilmesidir. Yanı sıra yurtiçindeki gençlere şunu kanıtlamak istiyoruz, biz yurtdışındaki gençler de çok çaba gösteriyoruz. Demek istediğim yurtiçindeki gençler bizlerin özgürlüğü ve refahı için ön saflarda bulunuyorlar, ancak burada yeterli şekilde temsil edilmiyorlar. Yeterli şekilde gençler görünmüyorlar. Fakat bilmeliler ki biz

gençler burada perde arkasında çalışıyoruz. Ben burada gençlere daha çok temsil hakkı verilmesini istememin nedeni bu ayaklanmanın gençlerin ayaklanması olduğundandır. Çünkü gençler gerçekte Suriye'de ağırlık oluşturmaktadırlar. Kendileri daha pratik ve daha çok çalışanlardır. Gençler olarak ortaya attığımız bazı fikirlerden bahis etmek istiyorum. Buradaki fikirleri kast ediyorum. Yurtdışındaki diğer gençler ile iletişim kumaya çalışıyoruz. Tabii ki tüm gençlerin harika ve olağan üstü fikirleri vardır. Bizim düşüncemizin temeli yurtiçindeki gençlere nasıl yardımcı olabilir ve onlara katkıda bulunabiliriz. Öncelikle gösteri ve eylemler yapmaktır. Bu da herkesçe malumdur. İspanya kıyılarından harekete geçecek olan ve Tamir arkadaşımızın bahis ettiği özgürlük gemisi fikri de var. Gemi gıda ile tıbbi malzeme taşıyarak kuşatılmakta olan Banyas kıyılarına kadar varacak. Oradaki vatandaşlarımıza yardım ve destek götürmek için tabii ki. Yanı sıra Şam'a yolculuk fikri de var. Biz Suriyeliler olarak özellikle de göçe zorlananlar olarak, ülkeye giremeyenler, sürgün edilen veya uzaklaştırılanlar, Suriye sınırlarının farklı yerlerinden yürümeye başlayacağız. Bunlar yurtiçindeki gençlerin yanında olduklarını kanıtlamak ve onlara katkıda bulunmak için bu yolculuğu yapacaklar. Bu yurtiçindeki gençlerimize bir destek mesajı olacaktır. Yanı sıra rejime karşı bir mesaj olacak, o da şu anlama geliyor: bu bizim ülkemizdir ve hiç kimse bizi kendi ülkemizden zorla uzaklaştıramaz, sürgün edemez. Biz yurtdışındaki gençler olarak yurtdışında bulunan Suriyeliler ile iletişime geçerek Suriyeli diasporaların faaliyet yapmasını ve aktif olmasını sağlayarak buldukları ülkelerde kamuoyu nezdinde etkili olmalarını sağlamaya çalışıyoruz. Türkiye, Avrupa ve Amerika'daki halklar üzerinde etkili ve baskı yapabilmeleri için formüller arıyoruz. Çünkü bize göre halklar daha çok etkili olur bunun gibi konularda. Son sözü halklar söyler. Sizlere çok teşekkür ediyorum.

**Oturum Başkanı:** Teşekkür ederim, yalnız basit bit not var. İlk 45 dakika ve 45 yaş üzeri konusundan dolayı şunları demek istiyorum. Buraya çıkıp konuşan herkes kendi görüşünü iletiyor, hepsinin uygulanacağı diye bir şey

yoktur. Biz de kimsenin dışlanması veya saf dışı bırakılmasını istemiyoruz. Bu konuda da bizlerden yanlış bir şey olmuşsa tüm gençler adına özür diliyorum.

**Gençlerden biri konuşuyor:** Müsaade eder seniz, şimdi tüm gençler adına ve Muhce kardeşimiz adına hepimiz gençler olarak bizler daha çok rol verilmesini istiyoruz, fakat büyüklerimiz, değil 45 veya 40 tüm büyüklerimiz buradalar ve onlar bizim büyüklerimiz ve ileri gelenlerimiz. Söyledikleri her şey başımız gözümüz üzerinedir. Her zaman ve her şeyde öyledir ama gençlere rol verilmesini talep ediyoruz. Teşekkür ederim.

**Oturum Başkanı:** Teşekkür ederim, ben gençlerleyim. Şimdi bir ara veriyoruz. Saat dörtte buluşur ve sonuç bildirgesini görüşürüz. Çabalarınız için sizlere teşekkür ederim.

(YEMEK MOLASI)

## İKİNCİ GÜN İKİNCİ OTURUM

**Oturum Başkanı:** Şam'da zalimce yöneten grubun korkulu rüyası olan konferansımıza tekrar hoş geldiniz. Rejim çeteleri sınırları aşarak buraya, konferansımıza kadar gelmek istediler, bize engel olmak istediler. Onları gördünüz ve fark ettiniz. Ancak bir şey yapamadılar onlara izin verilmedi ve hüsrarla geri döndüler. Şimdi, herkes bugün ve de bu gece sizlerden anlaştığınız bir karar çıkması ile katılımcıların ayaklanmaya ne kadar bağlı olduğunuzun ciddiyetini göstermenizi bekliyor. Önceki oturumda çok sayıda kötü niyetlilik, dedikodu ve söylentileri dile getirdik sanırım. Önceden hazırlanmış ve katılımcılara dayatılmak istenilen listeler veya kararların olduğu yönünde dedikodular vardı. Ancak ben sizlere şehitlerin kanının şeffaflığından daha net ve açık bir şey olmadığını söyledim. Konferansımızın son dakikasına kadar tam şeffaflığa özen göstereceğiz. Allah'ın yardımı ve sizlerin çabası ile pek yakında özgür ve müstakil olacak olan Suriye'de bu kahraman halkın yaptıklarının boyutuna yükselmemiz lazım. Yanı sıra bazı kardeşlerimiz itirazlarda bulundular, şeffaf seçim olmadan sonuç bil-



dirgesinin çıkarılmasını istemiyorlardı. Biz de şeffaflığa özen gösterdiğimiz için bu tutuma önem veriyoruz. Şimdi, sonuç bildirgesine başlamadan önce ve bu önerilere yanıt olarak seçimler açıktır. Kimin elinde liste bulunuyorsa Ahmet kardeşimiz burada yanımda bulunuyor ona iletisin ve birkaç dakika içinde powerpoint ile listeler ekranda gösterilecek. Oylama elektronik şekilde yapılacak. Sizlere oy kullanabilmeniz için birer cihaz dağıtacak bir şirket var. Herkes seçmek istediği listeye oy verecek, ardından oylama tamamlanacak ki bu işlemleri sizlerin istekleri doğrultusunda yapmaya karar verdik. Oylamanın tamamlanmasının ardından sonuç bildirgesi huzurunuzda okunacak. Daha sonra bildirge ile ilgili görüş bildirmek isteyenleri dinleyeceğiz ki bugün yurtiçindeki ehlimize bekledikleri mesajı iletmeye yetişelim ki o mesaj diktatörün sayılı günleri kalmıştır. Evet, listeler gelmeye başladı, her listede 31 isim bulunuyor. Bundan daha fazla şeffaflık var mı?

*Adı bilinmeyen ancak bedevi lehçesi ile konuşan biri konuşuyor:* Hayırlı akşamlar. Araya girdiğim için bağışlayın beni. Konuşmak istediğim sadece özür ve açıklama amaçlıdır. Bu konferansı düzenleyenler adına özürlerimi iletme istedin çünkü Suriye'nin özgürlüğü olan bizleri -ki tüm Suriyeliler özgürdür Allah'ın izni ile- toplayan bu şerefli buluşmayı düzenleyenler ilk defa bir buluşma yönetiyorlar, çünkü kendileri örgütlenmiş ve siyasallaşmış değiller, ne de özel bir hedef uğruna buradalar. Onların uğruna çalıştıkları sadece vatan, Suriye ve Suriye'nin kurtuluşu, şerefi ve haysiyetidir ki buda sizin varlığınızdır. Dolayısı ile hata veya kusur yapmışlarsa onları mazur görün. Çünkü bizim konferansımız halk konferansıdır, erdemli ve özgür insanların toplandığı bir konferanstır. İnşallah bir dahaki sefere kendi toprak ve vatanımızda toplanırız. Buradan da yurtiçindeki ayaklanmayı destekleyen özgür, erdemli ve bağımsız bir kararla çıkacağız. Teşekkür ederim.

**Oturum Başkanı:** Şimdi hazır olan listeleri ekrana yansıtın kardeşlerimiz ki katılımcılara bir düşünme süresi tanınsın. Suriye demokrasisi istisnai durumlar içinde ve hepimi-

zin gurur duyduğu bir ayaklanma rahminden doğarak gerçekleşiyor. Burada yaptığımız demokrasi başlangıcı inşallah Suriye'deki topraklarımızda uygulayacaklarımıza örneği olur. Demokrasi rüzgârlarını sabırsızlıkla bekleyen halkımıza vefakâr insanlarımızın çabaları ile esen o rüzgârları götürmüş olur inşallah. Saygın Muhammed Abdullah, kardeşlerimiz listelerini hazırlayana kadar, siz demokrasiye değişim sürecini doğu Avrupa'da yaşadınız. Oradaki dikta yönetimlerin demokratik hükümetleri dönüşüm sürecini yaşamış biridir. Ülkemizde yaşadığımız bu dönüşümden hangi dersleri edinebiliriz, doğu bloğunda olduğu değişime dayanarak.

**Muhammed Abdullah:** Kapsayıcı dikte bir rejimin demokrasiye dönüşmesi hiç de kolay bir mesele değil. Bulgaristan'ı örnek gösteririm ki orada 10 seneden çok kaldım. Orada komünizmin ve komünist rejimin çöküşünü ve demokrasiye veya geçiş dönemi olarak bilinen dönemi yaşadım. Gerçekten çok zor bir geçiş dönemi idi. Kapsayıcı dikte bir rejimin kontrolü altında uzun yıllar yaşayan ve siyasetin yasak olduğu bir halk düşünün. Komünist partisi veya liderini düşünmekten başka bir siyasi düşüncenin yasak olduğunu düşünün. Komünist rejimlerin ve komünizmin çökmesinin üzerinden yaklaşık 20 sene geçti ama Bulgaristan veya diğer doğu Avrupa ülkeleri hale demokrasiyi tam olarak algılayabilmiş değiller. Dolayısı ile demokrasiye ulaşmak zor bir meseledir. Demokrasi bilinci ve demokratik bir şekilde düşünmek kolay bir mesele değil ama imkânsızda değil, olağanüstü sabır, fedakarlık ve özveri gerektiriyor. Mutlaka çıkarları olan kimseler bulunur ve onlar kendi çıkarları doğrultusunda düşünürler. Öbür yandan demokratik bir yaşama kavuşması ve her vatandaşın doğal yeri olarak özgürce yaşayabileceği bir ülke için fedakar ve vefakar insanlarımız çoktur. Tunuslu kardeşlerimiz ayaklanmaya ilk başlarken basit talepler veya hedefler doğrultusunda hareket etmişlerdi. Biz ülkenin doğal olmayan bir durumdan doğal olan bir duruma geçmesini hedefliyoruz. Bu ülkede yaşayan herkesin dini veya etnik kimliklerini gözetmeksizin özgür ve onurlu yaşamalarını sağlamak istiyoruz. Ki herkesin belli yüküm-

lülük ve hakları olacak ve kendi görüşünü bildirdiği zaman hiç kimseden korkmamalı veya çekinmemeli. Herkes görüşünü özgürce ifade edebilmeli, görüşünü ifade ettikten birkaç saat veya gün sonra bir istihbarat kurumuna götürülmemelidir. Size yaşadığım bir hikâye anlatmak istiyorum. Bulgaristan'da dil hazırlık yılında Yunanistanlı bir şair arkadaşım vardı. Oda Bulgaristan'da eğitim görüyordu. O şimdi Yunanistan'da en önemli şairlerden biridir. Eğitim yılı sonuna yaklaştığımda ona şunu diyordum: tüm yabancı öğrenciler eğitim yılının bitmesi için mutludurlar. Tatil başlayacak ve herkes evine ailesini görmeye gidecek. Sadece Suriyeliler gidemez. Gerçekten tüm yabancı öğrenciler tatilin yaklaşması ile mutlu olurken Suriyeliler tedirgin olmaya başladılar. Neden biliyor musunuz? Çünkü her öğrenci, devlet tarafından gönderilenler bile, Baas partisi ajanlarının biri haklarında bir şeyler yazmış olabileceğinden korkuyor ve ülkeye döndüğünde tutuklanacağından tedirgin oluyordu. Kardeşlerim biliyorsunuz bu doğal bir durum değil. Yunanlı şair arkadaşım bunları anlattığımda inanmıyordu. Bunlar yaşadığımız gerçeklerdi. Biz bu ülke halkının doğal bir şekilde yaşamasını istiyoruz. Suriyelinin korkmasını istemiyoruz. Allah'ın izni, yardımı, şehitlerin akan kanları ve bu cesur gençlerin bulunması ve fedakârlığı sayesinde Suriye halkının korku engelini aştığına inanıyorum. Teşekkür ederim.

**Oturum Başkanı:** Şimdi Suriyeli işadamlarının konferansımıza destek mektuplarını okuyacağım. İlk mektup Doktor Muhammed Bozan Ali, kendisi Suriyeli gurbetçi Kürt muhalefetinden ve 30 seneden beri Antalya'da yaşıyor. Tüm imkânlarını Suriye ayaklanmasını desteklemek için ortaya koyuyor. Seçimler ve demokrasi provası yapıyorken bazı uygulama meselelerini dile getirmek istiyorum. Şimdi her liste sahibine bir süre vereceğim ki listesini hazırlama şartları ve sebeplerini açıklasınlar ve seçimlerde kazanırsa bizlere neler vaat ettiklerini de açıklasınlar. Uygulamalı olarak her liste 31 kişiden oluşmalıdır. Elimizde "MakumvelaNakud" (*ayaklanır oturmayız anlamında*) bir liste var. Toplam 43 kişiden oluşuyor. Rica etsem listelerde sadece 31 isim

olması ilkesine uyun. Biz hiç kimsenin ismini listelerden çıkarmayacağız ama 31 isimden fazla olan listelerin sahipleri kendileri gereken sayıdan çok olan isimleri kendi aralarında çıkarırlar. Şimdi Muhammed Abdullah bize listesinden bahis edecek, buyursun.

*Liste sahiplerinin listedeki isimlerin 31 kişi ile kısıtlanması gerekçesini tartışıyor ve itiraz ediyorlar. Oturum başkanı, tam bir gün süren bir toplantı sonunda katılımcılar listelerin 31 kişiden oluşmasına karar verdiklerini savunuyor ve bu bağlamda anlaşıldığını söylüyor.*

**Oturum başkanı:** Türkiye'ye teşekkür etmek istiyorum çünkü ilk andan beri toplantılarımızın güvenliğini sağlıyorlar ve onları daha fazla yormak istemiyoruz. Dolayısıyla toplantımızı uzatmamalıyız. Listesi hazır olan birileri varsa gelsin anlatsın. Seçilmek ve bu süreci yönetmekte kendisinin en uygun olduğunu kanıtlamak için gelsin. Evet, liste sahipleri, katılımcıların sizleri seçmeleri için hangi esaslara dayanıyorsunuz. Neye dayanarak kendiniz geçiş sürecini yönetmekte, uluslararası destek ve ilişkileri geliştirmekte, kişisel ve liderlik özellikleriniz gibi özelliklerinizden dolayı daha uygun onluğunuzu savunuyorsunuz. Suriye ayaklanmasına faydalı olacak fikirler, dünyada iletişim ve medya üzerinde etkili olabilecek misiniz? Suriye'nin geleceği için etkili plan veya projeleriniz var mı? Önemli geçmişi olan veya güç ve kabiliyeti olan ve ona dayanarak seçilmek için kendisini aday gösteriyor. Kanımca bu konular açık ve herkesçe malumdur. Dolayısı ile seçim formalite değil somuttur. Seçim sadece formalite icabı yapılırsa Suriye'ye hiçbir faydası dokunmaz ve demokratik yapılanmada etkili olmaz. Doktor Mahmut Seyit Digiim kendisi sonuç bildirgesinden önce seçim yapılması fikrini ortaya atmıştı. Buyursun kendisi konuşsun.

**Doktor Mahmut Seyit Digiim:** Esselamualeyküm ve rahmatullahi ve berekatuhu. Ben sonuç bildirgesinden önce seçim yapılmasını önerdim, çünkü sonuç bildirgesi Ulusal Komisyon üyelerinin isimlerini içermesi gerekiyor. İşte o zaman bu bildirge karanlıkta değil aydınlıkta imzalanır. Bunu önerdim ve prog-



ramda gösterileni yönetenlerin bir yanlışı olarak görüyorum. Onlara saygım sonsuz ama doğruları da söylemek durumundayım. Dolayısı ile isimleri önce açıklanır ve daha sonra bu isimleri içeren sonuç bildirgesi olur ki bu bildirgeyi imzalayanlar aydınlıkta imza atarlar. Demek istediğim bu kadar ve beni sabırla dinlediğiniz için hepinize teşekkür ederim. Ayrıca gösterdiğiniz çaba ve buraya kadar gelip de yorulduğunuz için hepinize teşekkür ederim. Allah'tan dileğim o ki özgürlük için dökülen kanlarımızın hak ettikleri ile taleplerini yerine getirmeyi başarırız. Ne az ne de çok bir şey istiyoruz. Ben de koltuk, makam veya saygınlık peşinde olanlardan değilim çünkü Allah'a şükür, kendimi tüm bunlardan üstte görüyorum. Teşekkür ederim.

**Oturum Başkanı:** Teşekkür ederim, Doktor Digiim'e ve hepinize teşekkür ederim. Liste sahiplerine ricam daha çok gecikmesinler. Çünkü onları dinlememiz lazım, neden kendilerini aday gösterecekler ve neden seçeceğiz kendilerini. İşleri zor biliyorsunuz çünkü 300 kusur kişi arasından 31 kişi seçmek kolay değil, düşünmek ve iyi siyasi hesap yapmak gerektirir. Umarız ki siyasi hesaplarımız özel veya etnik çıkarılara dayalı olmaz en iyilerini seçmeye dayalı olur. Ben buradan toplantımızın ilk gününden beri çok iyi, şeffaf ve iyileri seçmeye yönelik bir izlenim sergilediğinden memnuniyetini dile getirmek istiyorum. Hatalarımız olduysa özür diliyoruz, konuşmak isteyen fakat konuşmaya fırsat veya zaman bulamayanlardan da özür diliyoruz. Elde etmek istediğimiz kapsayıcı hedefimiz birleştirici ve bütünleştirici bir mesaj vermektir. Bu da daha müsamahakâr ve daha rahat olmamızı sağlıyor. Yakında çökecek olan düşmanımıza karşı daha şiddetli ve güçlü olmamızı sağlıyor. Çok yakında gidecek, belki sayılı günleri belki haftalar sonra gidecek ama uzun sürmeden gidecektir. Listelere dönecek olursak onlardan çok şey bekleyemeyiz, iki günlük bir süre içinde bize mükemmel bir seçim kampanyası veya projesi gibi bir şey hazırlamaları imkânsızdır. Açık, net ve ana hatları ile yapmak istediklerini açıklamaları yeterli olur. Seçimde listelerde yer alan kişilerin karizması ve kişiliği çok önemli rol oynar. İnsanlara olan güvenimiz ve

onların yapabilecekleri önemli rol oynar. Öğleden önceki oturumda gençler çok istekli görünüyordu. Tamamen gençlerden oluşan bir liste görmek isterim. Böylece katılımcıların onları gerçekten seçmek isteyip istemediğini görmüş oluruz. Kadınların temsili konusuna gelinci çekinmeden şunu söyleyebilirim, sınırlı sayıda bayan bulunmaktadır ki bu da yeterli değil. Daha kalabalık ve sayılarının daha çok olmasını temenni ederdim. Kadınların katılımının az olması konferansımızın istisnai durumlarda gerçekleşmesinde kaynaklanmış olması gerek. Gerçi bu bir özür olmamalıdır. Yalnızca gerçekleri gösteriyor. Listeleri açıklamadan önce seçimleri ve seçim yöntemi ile ilgili görüş bildirmek isteyen birileri var mı?

(Şiir okunuyor.)

**Oturum Başkanı:** Kardeşlerim lütfen şiiri olan kimse varsa onu şiir gecesine saklasın. Ben şiir severim ama buradaki zamanımızı şiire harcamayalım, zaten konferanstan sonra bir şiir gecesini yapma kararı aldık, şiirlerinizi oraya saklayın. Şimdi kız kardeşimiz Uruba Bereket'in diyecekleri var, buyursun.

**Uruba Bereket:** İyi akşamlar. Suriye ayaklanması ile Suriyeli gençler bizden tek bir tutum sergilememizi istiyorlar. Onlar siyasi, etnik veya dini kimliklerimiz doğrultusunda karar almamızı istemiyorlar. Böyle davranırsak kesinlikle doğru olmaz. Ben görüyorum ki bu konferans doğru olmayan, genel çıkarımıza aykırı olan yönlerde sapıyor. Kesin ve net tutum sergilemeliyiz. Suriye halkı bizden destek bekliyor. Bu destek siyasi, maddi ve manevi olabilir. Hepimiz biliyoruz ki her grup veya kesim kendisini diğerlerden öncelikli bulur ve burada olmaması gereken özel çıkarlar su yüzüne çıkabilir. Oysa konferansımızın hedefi ayaklanma ve tüm Suriye halkına destek olmaktır. Dolayısı ile herhangi bir etnik veya dini meseleleri dile getirmeyelim. Öncelikle Suriye halkı ve ayaklanmasını görüşmeliyiz, daha sonra diğer meseleler görüşülür. Konferansın başından beri bunu demek istedim. Çünkü herkes kendi etnik, dini ve siyasi çıkarı doğrultusunda konuşuyor gibi bir izlenim sezdim. Bunun üzerinde ısrarla durmamız

gerekir. Yanı sıra Arap halkına seslenmemiz gerek. Arap ülkelerindeki tüm Arap halkına yönelmeliyiz, derdimizi onlara en iyi şekilde anlatmalıyız. Biz tüm meselelerinde onların yanında durduk. Filistin, Mısır, Lübnan ve Irak'ta yanlarında durduk, kendilerini destekledik. Yanımızda durmaları gerekir. Onlara dar günlerinde destek olanların biz halk olduğunu anlasınlar, rejim değildi yanlarında duran. Bu doğrultuda taleplerimize sonuç bildirgesinde yer verilmesi gerekir. Arap hükümet, halk ve sivil toplum örgütlerinden destek, yardım ve Suriye rejimine karşı gösteri, yürüyüş veya eylemler düzenlemeleri ve lehimize tutum bildirmelerini istemeliyiz. Sadece Araplar değil yabancı ülkelerden de aynı şekilde tutum isteriz. Çünkü biz Şili, Küba, Uganda ve tüm dünya devletlerini savunduk. Teşekkür ederim.

**Oturum Başkanı:** Kardeşlerim. İlk listeyi hazır hale getirmek için birkaç dakika zamana ihtiyaç var. Ben istiyorum ki ilk gençler listesindekiler kendilerini bizlere tanıtsın. Seçimler ile ilgili bir görüş bildirmek isteyen var mı?

**Katılımcılardan biri konuşuyor:** Esselamualeyküm ve rahmatullahi ve berekatuhu. Bizi destekleyen tüm dünyadaki kardeşlerimize teşekkür ediyoruz. Biz gençler olarak istekliyiz ve ayaklanmayı bizler başlattık. Bizlere daha çok temsil hakkı verilmesi gerekmektedir. Teşekkür ederim.

**Oturum Başkanı:** Seçim için hazırlanan listeleri bekliyoruz. Şimdi bana bir liste ulaştı. Usame Bey listen hazır mı? (*Hazırdır yanıtı geliyor.*) O zaman buyur katılımcılara listeni sun. Liste 31 kişiden oluşuyor, liste tekrar okunmayacak ve seçerken tam liste seçiliyor. Dikkatinize sunarım.

**Usame Bey:** Rahman ve Rahim olan Allah'ın Adıyla başlıyorum. Listemiz bağımsız adaylardan oluşmakta olup "MakumvelaNakud" adındadır. Bu cümle yurtdışında bulunan bir ayaklanmacının cümlesidir. Net olarak Kuveyt'te bulunuyor bu arkadaşımız. Yurtdışındaki tüm muhalefetin koordinasyon içinde faaliyete geçmesi haberini alınca cümlesini

söylemişti. Bu faaliyet tüm ülkelerde hükümetler, parlamentolar, sivil toplum örgütleri ve diğer örgütlere doğru kalkıp harekete geçmek, oturmayarak tam enerjide faaliyet göstermeyi hedefliyor anlamındadır. Kısaca bu yerel şivemizde denildiği gibi yurtdışında gücümüz yettiği her ülkede yurtiçindeki ehlimize destek aramak anlamına geliyor. Kalkıp Suriye ayaklanması ile ayaklanmalara destek arayacağız, desteği bulana kadar durmayacağız ve bulduğumuz desteği zaferi elde edene kadar sürdüreceğiz anlamına geliyor. Kuveyt'te bir kardeşimle bu fikirleri paylaştığımda "kalkacağız ve hiç oturmayacağız" dedi, bu sözlerini defalarca tekrarladı. Dediklerini emin bir şekilde sizlere aktarıyorum. Bana dedi ki ilk önce Kuveyt Ümmet Meclisine (Parlamento) yöneleceğim ve şeyhlerden destek talep edeceğim. Suriyeliler için onlardan destek isteyeceğim ve bu rejimin caniliği yönünde onları ikna etmeye çalışacağım. Rejimin insanlığın bir düşmanı olduğunu söyleyeceğim. Gerçekten de bir kısım kardeşimle beraber faaliyete geçti ve Kuveyt meclisinde 49 milletvekilinden destek buldu. Suriye büyükelçisinin Kuveyt'ten ihraç edilmesi için bu milletvekillerinin imzasını toplamış oldu ve şanlı Kuveyt devletinin Suriye ayaklanmasını destekleyen bir tutum takınmasında başrol oynadı. Dolayısı ile kardeşlerim biz yurtdışından hareket ederek bu rejimi devirebiliriz. Nitekim dışarıdan diğer ülkelerin tutumu ırkçı olan Güney Afrika rejimini devirebilmişti. Listemizde adı bulunan herkes biliyor ki yurtiçindeki ayaklanma ve ayaklanmalara destek olmak üzere Allah'ın izini ile kalkıp da hiç ama hiç oturmayacağız. Katılımcı kardeşlerim liste fikri nasıl ortaya atıldı diye soruyorlar. Liste fikri ile her liste farklı isimler içermek kaydı kararlaştırıldı. Her liste ne kadar farklı ve renkli isimler içerirse o listenin seçilme olasılığı yüksek olur. Aksi takdirde liste ne kadar kendi içine kapalı olursa ve içerdiği isimlerin rengi az olursa o kadar başarıma şansı az olur. Yani siz bugün kendinizle farklı görüşte olanlar ile bir araya gelip ülkemizin yüce çıkarı için birlikte hareket etme kararı verirseniz o kadar bilinçli olursunuz ve bir o kadar başarılı olma ve seçilme şansınız artmış olur. Tekrarlıyorum, daha çok renkli olan listenin seçilme

şansı diğerlerine göre daha çok yüksek olur ve Suriye'nin geleceğini çizmekte daha çok söz sahibi olabilir. Çünkü sloganımız Suriye tüm Suriyelilerindir. İletmek istediğim fikrin sizlerce yeterince algılanmış olmasını temenni ederim. Teşekkür ederim.

**Oturum Başkanı:** Tabii seçilecek olan 31 kişi birlikte bir bütün olarak hareket edecektir. Seçilen listedeki 31 kişi kendi aralarında yürütme komisyonu olarak 9 kişi seçecekler. Bu komisyon yürütmeden sorumlu olur ve gerekli bulduğu halde ülkede siyasi, ekonomik toplumsal ve medyatik ağırlığı olan kimseleri kendi faaliyetlerini yürütmekte yardımcı olarak seçme yetkisine sahiptir. Dünyada ve Suriye'de söz sahibi veya etkili olan Suriyeli deneyimli ve yetenekli kimseleri seçmesini temenni ederiz. Ki bu liste ve komisyon ile birlikte hareket edebilsin ve yüce hedefimiz olan Suriye'nin üçüncü kez bağımsızlığını gerçekleştirmeyi başarabilsin. Nitekim halkımız yüzyıl zarfında önce "Osmanlı sonra Fransız sömürgeciliği"nden istiklalini alabilmişti. Şimdi ise yerel zalim ve diktatörden kurtulacaktır. Ben de şahsen buna inanıyorum. Şimdi ise zalim ve diktatörden kurtulacaktır. Tamam, herkes listesini kısaca anlatsın. Lütfen listeleri sekreterliğe iletmekte geç kalmayın.

**Bir katılımcı:** *Oturum Başkanının "Osmanlı işgali" nitelendirmesine itirazını bildiriyor ve Türkiye'nin bu destekleyici tavrını hiçbir Arap ülkesinin yapmadığını söylüyor.*

**Oturum Başkanı:** Bu Suriye'nin tarihidir, Türkiye'ye bugünkü tutumu için teşekkürlerimizi ilettik zaten. Tarih tarihtir, bugün bugündür ve gelecek gelecektir. Sekreterlikteki kardeşler, listeler bitti mi? Beş dakika sonra ilan edilir mi? Tamam beş dakika sonra listeler açıklanacaktır. Listeler açıklanmadan uygulama açısından görüşü olan var mı?

**Uygulama açısından görüşü olan biri konuşuyor:** Esselamualeyküm ve rahmatullahi ve berekatuhu. Bu mikrofondan birileri konuştuğunda konuşması tüm konferansa sayılır. Muhittin kardeş bizden uygulama açısından görüş bildirmemizi istiyor. Ben di-

yorum ki görüşüne sonsuz saygım var ama Osmanlılar Suriye'ye geldiklerinde Suriye'yi işgalden kurtardılar ve haçlıların ihanetinden korudular. *(alkış sesi yükseliyor ve konuşmacı yüksek bir ses tonuyla: "Bu konferansta Al-i Osman'ın Fransızlara benzetilmesini kabul etmem" diyor. Teşekkür ederim.*

*Türkiye'ye övgü sesleri yükseliyor...*

**Oturum Başkanı:** Tamam, tamam, Türkiye'ye teşekkürlerimizi sunuyoruz ve arkadaşımızdan cesurca bir çıkış. Türkiye'ye teşekkürlerimizi sunuyoruz ve herhangi bir yanlısımız olduysa özürlerimizi kabul edin. Bu konferans başarılı olmalıdır, başarılı olacaktır. Türkiye başarılı olmasını istiyor. Suriye halkı başarılı olmasını istiyor. Herhangi bir görüş veya fikirlere, ne kadar küçük olsa da bu güzel ortamı bozmasına izin vermeyiz. Anlaştık mı?

**Bir bayan katılımcı:** Suriye onlarca yıldardan beri bir bütün olarak yönetildi ve bütünlüğünü korudu. Biz gençler olarak da bu bütünlüğün devam etmesini ve hiçbir şekilde bozulmamasını hayal ediyor ve onun için çaba göstereceğiz. Oldukça umutluyuz, Suriye tüm kesimleri ile birlikte bir bütün olarak kalacak. Suriye tüm etnik ve dini kesimlerinin renklendirdiği için var olmuştur. Biz tek renkli Suriye'den yorulduk ve böyle olmasını istemiyoruz. Biz çoğulcu Suriye'ye geçmek istiyoruz. Teşekkür ederim.

**Bir katılımcı:** Bu toplantıda emeği geçen herkese teşekkür ediyorum, özellikle oturumları yürüten ve perde arkasında çalışan herkese teşekkür ediyorum. Yanlıslıkları olduysa kusurlarına kalmayın çünkü istisnasız olarak hepsi bu tarz toplantılara ilke defa katılıyor ve yönetiyorlar, acemiliklerini lütfen bağışlayın. Konferansta emeği geçen herkese ama herkese teşekkür ediyorum. İlk önce davetiye-leri hazırlayanlar, oteli ayarlayan, salonu hazırlayan, oturumları yöneten, çıktı alanlar vs. hepsine teşekkür ediyorum. Türkiye devletine de bu büyük katkı ve desteklerini esirgemediğinden dolayı teşekkür ediyorum. Suriye'nin geleceğinin temelini atan bu konferansa ev sahipliği yaptılar ve olağanüstü destek sağla-

dılar bizlere. Geleceğin yeni Suriye'si burada sizlerin çaba ve faaliyetinize bağlıdır. Ehlimiz ve halkımızı ayaklanmalarının başarıyla sonuçlanması ve kanlarıyla açtıkları özgürlük yolunda istediklerini elde edebilmeleri için onlara destek olmalıyız. Teşekkür ederim.

**Oturum Başkanı:** Kardeşlerim, listesini sunmayanların tam 7 dakikalık bir süreleri var, lütfen geç kalmasınlar, çünkü sekreterlik saat 5.00'da listeleri artık almayacak. Kardeşimizin bir yorumu var, buyur.

**Bir katılımcı konuşuyor:** Saygın erkek ve kız kardeşlerim, bir görüşüm var. Seçimler ve temsil listelere dayalı olacaktır. Şayet bir veya iki kişi kendilerini listeye girmeden aday göstermek isterlerse liste yöntemi onlara bu hakkı vermeyecek. Dolayısı ile ben liste yöntemi ile değil kişileri teker teker seçmekten yanayım. Çünkü listeler gruplaşmaları yansıtır. Dolayısı ile halkımızın tüm kesimleri doğru şekilde temsil edilmeyebilir.

**Oturum Başkanı:** Kardeşlerim, biz barut icat etmiyoruz, demokrasi ilkeleri dünyaca biliniyor, seçimlerin birer oyla yapıldığı herkesçe malumdur. Liste yöntemi ile seçimler malumdur. Şanslıyız ki bugünkü oturumdan önce demokrasi tecrübesini görmüş olduk. Liste yöntemini kararlaştıran kardeşlerimizi Halef Ali Halef kardeşimiz gözlemliyordu. Kendisi bu karara nasıl varıldığını size de anlatabilir. Karar oylama ile yapıldı. Dolayısı ile 200 kişinin -ki bende içlerimdeyim- oylama ile listeler yöntemi üzerinde anlaştıkları seçim şeklinin yapılmasını başka bir yöntem bulmak için son dakikada sil baştan yapamayız. Halef bey liste yöntemine nasıl karar verdiniz?

**Halef Ali Halef:** Aslında seçim yapılmasının farklı yöntemlerini görüştük. Seçim yöntemlerini takip komisyonu adlandırdığımız komisyonda görüştük. İlk yöntem kendisini aday göstermek isteyen herkese adaylık hakkı verilerek bire bir seçim yapılmasıydı. Bu da belki 100 kişiye varan tek bir liste halinde görülebilirdi. Liste oylamaya sunulur ve katılımcılar istedikleri adaylara oy verirdi. Sonra oylar toplanırdı. Bu yöntemin iyi ve kötü yön-

lerini takip komisyonunda görüştük. İyi yönlerine bakılırsa herkese adaylık hakkı tanıyor olması, herkese istediği kişiyi direkt olarak seçme hakkı da tanıyor olmasıdır. Ancak kötü tarafları ağır basmasıydı. Bu yöntemle ortaya çıkan listeye iki sonuç ortaya çıkabilirdi. Birincisi homojen olmayan bir seçilmiş ekip ortaya çıkabilirdi. Biliyorsunuz, buradaki çalışmalarımızın önemli ilkelerinden biri takım ruhu ile çalışmaktır. Dolayısı ile bu yöntemle seçilen 31 kişi içinde –açık konuşursak- büyük ihtimal birileri diğerleri ile konuşmuyor onu muhatap olarak görmüyor veya bir kişi başka biri ile çalışmayı uygun bulmuyor ya da anlamıyor olabilir. Dolayısı ile bu yöntem bir kenara bırakıldı. İkinci yöntem ise uzlaşma yöntemi idi, bu yöntemin esası katılımcıların tüm kesimleri temsil eden tek bir liste üzerinde uzlaşmalarıydı. Ancak bu yöntemin eksilerine bakılırsa seçimi anlamsız kılmasıydı, nitekim her kesimi birileri temsil edecek ve oy kullanmanın bir anlamı olmadığı gibi hepimiz tek listeyi seçmek değil tek listeye uymak zorunda kalırdık. Belki liste üzerinde 10, 20 veya 50 kişi uzlaşmış olurdu ama hepimizin uzlaştığı söylenemezdi. Uzlaşmak için son yöntem ise bazı katılımcılar bir liste oluşturmak için inisiyatifini ele alarak diğerleri ile görüşür ve 30 veya 40 kişiden oluşan bir liste hazırlayacaktı. Ki bu sayı istenilen sayıdan yanı sıra 31 kişiden fazla olacaktı. Fakat o kişiler aralarından homojen olacak bir listeyi 31 kişiye indirmek için aralarından görüşüp takip ruhuyla çalışabilecek 31 kişi üzerinde uzlaşacaklardı. Hazırlanacak olan listenin de Suriye halkının tüm kesimlerini temsil etmesi şartı da bulunmaktadır tabii ki. Bu liste her kesi temsil eder ve hiç kimse listede adı bulunan birinin listeden çıkaramayacak ve çıkarma hakkı olmayacaktı. Bu yöntemle her kes hazır bulunan tam 31 kişiden oluşan listelerden birini seçmek durumundadır. Bu da komisyonumuzda oylama ile seçilen yöntem oldu. Teşekkür ederim.

**Oturum Başkanı:** Şimdi saat tam 5.00 listeleri iletmek için tanınan süre bitmiştir. Listeleri açıklamaya başlıyoruz. Oy kullanmak için sizlere birer cihaz dağıtıldı, bu cihazlar çok pahalı olduğundan oylamayı yöneten şirket oy kullanır kullanmaz cihazları yerlerine



birakmanızı rica ediyor. Çünkü cihazların sayısı bellidir ve tek bir oy kullanılmak için programlanmıştır. Dolayısı ile şirketin istekleri doğrultusunda istediğiniz listeyi seçtikten sonra cihazları yerine bırakınız lütfen ki bırakacağınızdan eminim. Şimdi sekreterlikteki kardeşler listeleri açıklasın lütfen, onları powerpointsunumu ile arkada görünen ekrana yansıtın. Biraz acele edelim çünkü bu listeleri hazırlamak için yeteri kadar zaman harcadık ve insanlar seçmek istedikleri hakkında düşünmek ve karar verebilmek için listeleri bekliyorlar. Şimdi seçimi yürüten şirketten bir kardeşimiz sizlere cihazın kullanımını gösterecek. Son bir şey söylüyorum. Seçilecek olan bu liste yolun sonu demek değil, tek başına da çalışmayacaktır. Hepinizin çaba ve desteğine ihtiyacı olacaktır. Bunlar dünyanın neresinde bir Suriyeli veya tecrübeli biri varsa ona ulaşmak ve deneyiminden faydalanmak isteyecektir. Biz Suriye'nin tarihini değiştirecek bir ayaklanma yaşıyoruz. Dolayısıyla Suriyeliler başta olmak üzere dünyanın neresinde olursa olsun her türlü deneyimden faydalanmak için uğraşacağız. Kazananların işi oldukça zordur ve tarih herhangi bir başarısızlıklarını affetmeyecektir. Allah'tan dilerim ki onlara yardımcı ve rehber olsun. Şimdi listeleri görebilir miyiz?

**Bir katılımcı:** Mali komisyon teşkil edilip banka hesabı açılınca 50.000\$ bağışta bulunacağım.

**Bir katılımcı:** Ben de 15.000\$ bağışta bulunuyorum.

**Oturum Başkanı:** Ayaklanma hesabı açılmadan Suriye ayaklanmasını destekleyen Fon hesabında 65.000\$ oldu. Yanı sıra bir iş adamı bir haftalık (anlaşılmıyor) bağışta bulunuyor. Edip Çiçekli, eski Suriye Devlet Başkanı Edip Şişekli (1940'lı ve 1950'li yıllarda Suriye'de çok sayıda askeri darbe yaşanmıştı, Edip Şişekli o dönemde darbe yapan komutanlardan biridir) değil bugünün Edip Çiçeklisi 60.000\$ bağışta bulunuyor. Mervan Deaas'tan da 10.000 Avro.

**Diğer bir katılımcı:** Ben de bir genç olarak az da olsa ama imkânımın yettiği kadarıyla 300\$ bağışlıyorum.

**Oturum Başkanı:** Doktor MuayetRaşit'den de Suriye ayaklanmasını destekleyen Fon'a 100.000\$ bağış. Buradaki kardeşimiz bir Suriye Lirası bağışta bulunuyor. Şeyh Sait El Halidi de uydu telefonunu bağışlıyor. Telefon burada onu alıp da paraya çevirmek isteyen varsa alabilir. Bir başka arkadaş uydu telefonunu bağışlıyor. Doktor Digiim bir Türk Lirası bağışlıyor. Üstat Muhammed Şebeh'ten de 25.000\$. Para birimleri çeşitli oldu. Munsif El Ümevi'den 10.000 Riyal.

**Bir bayan mikrofonu alıyor:** Rahman ve rahim olan Allahın adıyla "Allah, kimseyi gücünün yettiğinden fazlasıyla yükümlü kılmaz"(Bakara Suresi, 286 Ayet-i kerime). Canımızla kanımızlaseni feda ederiz Suriye sloganından yola çıkarak ben hemen en yakın tıbbi merkeze gideceğim ve orada kan bağışında bulunacağım.

**Bir katılımcı:**Ben Müslüman Kardeşlerden Abdul Vahit Hatem.10.000\$ bağışta bulunuyorum.

**Oturum Başkanı:** Bağış meselesi planda yoktu ama çok iyi oldu. Şimdi listeleri bekliyoruz. Birinci listeyi şimdi ekranda görüyorsunuz. Adları okunanlar lütfen buyursun buraya gelin.

**Sekreterlikten biri konuşuyor:** Ekranda listeleri gösteriyoruz. Elimizde sadece iki liste bulunuyor. Biraz sonra kapıları kapatacağız ve sizlere oy kullanmanız için oy pusulası cihazlarını dağıtacağız. Oylama bitince cihazları teslim edelim. Ardından kapıları açar ve oylama sonuçlarını açıklarız. Cihazların kullanmasını gösteriyorlar.

**Oturum Başkanı:** Bağış yapmak isteyenler halen var. Lütfen kardeşler bağış yapanlar yapacakları miktarı ve isimlerini bir kâğıda yazsınlar bize iletinler ki oylamadan sonra onları katılımcıların huzuruna sunalım. Şimdi şirket cihazları dağıtıyor.

**Katılımcı bir bayan:** Merhaba, aslında benim birkaç görüşüm var. Ulusal, siyasi ve toplumsal açıdan etki ve ağırlığı olan kimselerin daha

geniş bir katılım yapmalarını sağlamak için konferansın yapılması daha önceden bildirmek planlı ve rahat bir programda yapılması uygun olurdu. Bu şekilde daha çok katılım sağlanmış olurdu. Ayaklanmanın barışçıl olmasını da vurguluyoruz. Atılan her adımın ulusal uzlaşma çerçevesinde olması çok önemlidir. Halkın kanına elini bulamayanların kışkıklarını gidermek açısından diyoruz. Yargı adil olacak ve hiç kimseye zulmetmeyecek. Yeni Suriye'de hiç kimse dışlanmayacak, herkes kendi hakkını alacak.

**Oturum Başkanı:** Kardeşler şimdi ekrana ikinci liste geliyor. Sözü Saygın Muhammed Abdullah'a veriyorum, ben kendisinin bir liste hazırladığını düşünüyordum, fakat bırakın liste hazırlamayı kendisi de listeler dışında kalmış.

**Muhammed Abdullah:** Hepinize esselamualeyküm. Listelerin kesimlere paylaşımı şöyleydi arkadaşlar: 31 kişilik liste dörder şekilde ayrılıyordu. İlk dört Kürtler için ayrıldı. İkinci dört aşiretlere, üçüncü dört Müslüman Kardeşlere, dördüncü dört de Şam Deklarasyonu'na yakın olanlara ayrılmıştır. 31 kişiden geriye 15 sandalye kalıyor. Bunlar bağımsızlara ayrılarak iki şekilde bölünür. 10 sandalye 30 yaş altına ve 5 sandalye 30 yaş üstüne verilir. 30 yaş altı olarak 20 isimden fazla verdik ki uzlaşarak aralarından 10 isim seçilsin. Ancak listeyi okuduktan sonra gördüm ki 30 yaş altına sadece 3 sandalye verilmiştir. Dolayısı ile bun bu listeden çekiliyorum, ne destekliyorum ne de ona oy veriyorum. Bu listeye başarılar dilerim.

**Oturum Başkanı:** Kardeşler ikinci liste lütfen, ikinci liste bağımsızlar listesi. Saygın Usame El Melluhi, bu senin listendir, buraya buyur listeyi anlat bize. Ben de kendimi bağımsızlar arasında görüyorum. Doktor Usame listenizi hangi esasa dayanarak hazırladınız. Hızlı ve özetle lütfen.

**Doktor Usame El Melluhi:** Rahman ve rahim olan Allahın adıyla. Dış koordinasyon üzerinde yoğunlaşma ve yurtiçinde olduğu gibi onları Dış Koordinasyon liderliği altında

tek bir liderlikte toplamak. Listemizdeki isimleri etnik veya dini kesimleri gözetmeden, bu konuya dikkat etmeden hazırladık. Nitekim ben listemizde Kürt, aşiretler vs kesimlerden olan kardeşlerimizin bulunup bulunmadığını bile bilmiyorum. Burada bu mübarek Suriye ayaklanmasına hizmet etmek üzere kalkıp da oturmak istemeyenlerin seçilmesine özellikle özen gösterdik. Teşekkür ederim.

**Oturum Başkanı:** Şimdi, lütfen kapıları kapatalım ve seçimi idare eden şirket oy pusulası olan cihazları dağıtmaya başlasın. Liste gönderip de onu görmeyen var mı? Muhammed Abdullah'ın çekildiği birinci listenin beş dakika içinde alternatif bir kişi bulması gerek.

**Bir Katılımcı:** Esselamualeyküm ve rahmatullahi ve berekatuhu. Müsaade ederseniz birinci liste ile ilgili duruma açıklık getirmek istiyorum. Muhammed Abdullah kardeşimizin açıkladığı birinci listede gerçekten Suriye halkının tüm kesimlerine yer verildi. Tüm etnik, dini ve fikri akımlarına yer verdik bu listede. Ancak şunu belirtmekte yarar vardır. Seçilecek olan listede gençlere 3/1 oranı vermek doğru olmaz, çünkü bu bir istişare heyetidir, yürütme heyeti değildir. İstişare heyeti de hayatta deneyim sahibi olan erkek veya kadınlara ihtiyacı vardır. Dolayısı ile Muhammed Abdullah kardeşimizin çekilme yönündeki görüşünü saygıyla algılıyor ve yerine aday olarak göstereceğim kişi kız kardeşimiz Sunda'dır.

**Sunda Süleyman:** Ben Sunda Süleyman, El Hadase El Suriye partisindenim, koltuk peşindeyim diye düşünülmesinden çekildiğim için Kürt veya Müslüman Kardeşler listesine itiraz edecektim. Çünkü başlangıçta adım listelerinde olduğunu söylediler dolayısıyla diğer taraftakiler isimimin listelerinde olmasını istediklerinde adımın başka listede olduğunu söyledim ve onlara katılmadım. Ancak liste ilan edildiğinde adımın olmadığını görünce şaşırdım. Dolayısı ile bilmiyorum katılımcılar karar versin, katılıp katılmayacağıma.

**Oturum Başkanı:** Kardeşlerim, Meryem El Çelebi adı her iki listede var. Adı iki listede de var, ikisinden birini seçmen gerekir ki diğer liste yerine başka bir aday gösterebilir. Her ikisinde olamazsın.



**Meryem El Çelebi:** Bağımsızlar listesini tercih ediyorum.

**Oturum Başkanı:** Meryem El Çelebi Bağımsızlar listesini tercih etti. Diğer listenin Meryem El Çelebi yerine alternatif bir aday göstermesi gerek o zaman. Saygın Mulhim El Drubi, başka bir aday göstermeniz gerekir. Gazete ve televizyoncu kardeşler, biliyorsunuz oylama sırasında kameraları kapatmanız lazım. Salondan çıkmanızı istemiyorum çünkü ekipmanlarınızı taşıyıp geri getirmek yorucu bir meseledir. Dolayısıyla kameralarınızı oylama sırasında kapatın. Oylama bitince ben tekrar çekim yapabilmeniz için söylerim size. Keza Arap kameraman arkadaşlara da sesleniyorum. Ben birinci listenin Meryem Çelebi'nin yerine bir alternatif aday göstermelerini bekliyorum. Listeleri tekrar powerpoint ile ekrana yansıtın ki katılımcılar seçecekleri liste hakkında biraz daha düşünüp karar versin. Saygın Mulhim El Drubi, ben hale ismi bekliyorum.

**Mulhim El Drubi:** Kardeşlerim lütfen bize beş dakika süre tanıyın çünkü kararı ben tek başıma veremem. Kararımız istişare şeklinde veriliyor, bazı arkadaşların çekilmesi boşluk oluşturdu, onların yerine başka aday göstermek için aramızda istişare yapmamız lazım. Anlaştığımız isimleri hemen powerpoint ile yazarız ve anında ekrandaki listede görünür.

**Oturum Başkanı:** Bu demokrasiyi saygıyla karşılıyorum. Saygın Mulhim El Drubi'yi saygıyla selamlıyor ve Suriye demokrasisine sonsuz saygımı bildiriyorum. Gördüğünüz üzere burada ferdi kararlar alınmıyor. Her şey anlaşma, uzlaşma ve istişare ile gerçekleşiyor.

**Mulhim El Drubi:** Aşiretler temsilcilerinden salonun dışında görüşerek bir kararla geri gelmemizi talep ediyorum.

**Oturum Başkanı:** Mulhim bey oylama salonu içinde yapıyor neden salon dışında görüşüyorsunuz.

**Mulhim El Drubi:** Affedersiniz, aşiretler temsilcileri kardeşlerim birilerinin itirazını kabul ediyoruz ve herkes kendi koltuğuna geri dönsün yerinde otursun.

**Oturum Başkanı:** Ben bugün gerçekten gurur duyuyorum. Ben bu güzel ortam için bugün gerçekten gurur duyuyorum. Suriyeli insanın kişiliğini biliyorum. Ama inanıyorum ki bugün bir ekstra iyi ve burada bir demokratik davranış söz konusu. Mulhim beye bu kararı için teşekkür ederiz. Şimdi sekreterlikteki kardeşler, her liste iki dakikalığına ekrana yansıtılsın ki insanların görebilmesi ile her liste eşit olarak tanıtım hakkını almış olsun. Şimdi lütfen herkes yerinde otursun ki oy kullanmak için sizlere cihazlar dağıtılsın. Lütfen yerlerinizde oturun. Kardeşler, kapılar kapanıyor ve hemen cihazlar dağıtmaya başlanacak. Seçim hakkına saygı duyan ve o hakkı iyi kullanabilmek isteyenler lütfen yerlerine otursunlar.

**Birinci Listedeki Bir Katılımcı:** Esselamua-leyküm ve rahmatullahi ve berekatuhu. Kardeşlerim aramızda istişare ve görüşükten sonra, ayaklanmanın ilk kıvılcımının başladığı Deraa'ya saygı ve sevgimizi yansıtmak için genç arkadaşlarımızdan Ömer Mikdat'ı aday göstermeye karar verdik.

**Oturum Başkanı:** Usame bey Bağımsızlar listesinde yer alan aşiretler temsilcilerinden biri adaylıktan çekildiğini açıklamıştır, yerine bir diğer aday bulmanız lazım.

**Usame El Melluhi:** Çekilen kardeşimizin yerine MervanAhmet adlı kardeşimizi aday gösteriyorum.

**Oturum Başkanı:** Aşiretler temsilcilerinden bir diğer kişi adaylıktan çekildiğini açıklıyor. Ben hiç yorum yapmak istemiyorum, demokrasiyi siz kendiniz özgürce gerçekleştiriyorsunuz. Çekilen kardeşimizin yerine kimi aday gösteriyorsunuz.

**Biri konuşuyor:** Yerine genç mi genç kardeşimizden biri olan VailFarac'ı seçiyoruz.

**Oturum Başkanı:** Sekreterlik lütfen hemen adaylıktan çekilenlerin yerine yeniden geçenlerin adlarını listelere yazın ki ekrana yansısın. Şimdi listeler tamamlanmıştır. Cihazları dağıtın lütfen. Herkes yerinde otursun ki ci-

hazlar dağıtılsın. İlk Suriye demokrasi operasyonunun hayırlısıyla geçmesini dilerim. Valahi bundan daha iyi demokrasi olamaz. Kardeşlerim kapılar kapatılacaktır. Dışarı çıkan oy kullanma hakkını kayıp edecektir. Lütfen kimse dışarı çıkmasın. Kardeşlerim kapılar katılacaktır. Saat tam 5.30, konuşma, açıklama ve görüşmeleri yeteri kadar yaptık. Kapılar katılacak ve cihazları nasıl kullanmanızı gösterecek olan birileri gelecek ve kullanmanıza yardımcı olacaktır ki saat 6.00'dan önce seçilmiş heyeti görebilelim. Kapılar kapandı artık. Şimdi başlayacağız. Gazeteci kardeşler lütfen kameralarınızı kapatınız. Kardeşlerim oy kullanacağınız cihazlar katılımcıların sayısından daha azdır. Şu şekilde oylama yapılacaktır. Oy kullananlar cihazı arkadakilere verecek ve çıkacak. Sizlerden ricam tam şeffaflık içerisinde seçimin yapılmasıdır. Biliyorum ki insan nefsi kötüye yönlendirir. Nefsine yenik düşen olabilir ve cihaz elindeyken bir değil iki veya üç kere oy kullanabilir. Dolayısıyla lütfen ama lütfen sadece bir kere oy kullanın ve çıkın.

**Bir katılımcı:** Kardeşler, elimizdeki cihazların sayısı çok azdır. Onun için şimdi elinde cihaz olmayanlar lütfen dışarıda beklesin ki oy kullanırken birilerine bir kereden fazla oy kullanma olasılığı olmasın. Elleri cihaz olanlar kalacak ve oy kullandıktan sonra dışarıdakiler içeri girecek ve oy kullanacaktır.

**Oturum Başkanı:** Kardeşler, o olasılıktan yine kurtulamayız. Başka bir yöntem var. Herkes içeride beklesin, ellerinde cihaz bulunanlar önce oylarını kullanacaklar ve hemen cihazları kullanmayan birine teslim edip çıkacaklar. En iyisi böyledir. Güvenimiz önce sizlere sonra cihazlardır. Şimdi şirketten biri oy kullanabilmeniz için cihazların kullanmasını sizlere öğretecek. Kardeşler, yorum, görüş ve itiraz yapmak bitti artık, bitti. Şimdi oy kullanma zamanı. Tamam, tamam sorun çözüldü ve hepinize yetecek kadar cihaz geldi. Ne kimse dışarı çıksın ne de kimse içeri girsin. Hep birlikte oy kullanacağız. Cihaz teslim almayan elini yukarıya kaldırsın. Yoksa oy kullanamayacak. Allah ve şehitlerimizin kanı hürmeti için kendi kendinizle sadık olun ki demok-

ratik Suriye'de ilk seçim operasyonu hayırlısı ve sağlıklı bir şekilde başarı ile gerçekleşsin. Şimdi buradaki kardeşimiz sizlere cihazlarla oy kullanmanın nasıl yapılacağını gösterecek.

**Bir yetkili:** Herkesten temennim cihazlarda oynamamalarıdır. Cihazda oynadığınız ve tuşa bastığınız an oy kullanmış olursunuz, Çünkü cihazlar sadece bir kere oy kullanılması için programlanmıştır. Halen cihaz alamayan var mı? Herkese yetecek kadar cihazımız var. Elimizde 400 cihaz var. Yani yaklaşık 100 cihaz fazla var elimizde. Ben bilgi verdiğim zaman yani cihazlar açık oy kullanabilirsiniz dediğim zaman cihazlar aktif hale gelir ve oy kullanabilirsiniz. Cihazdaki tuşlardan 1 numaralı tuşa bastığınızda birinci listeye oy vermiş olursunuz. 2 numaralı tuşa bastığınızda ikinci listeye oy vermiş olursunuz. Ben tamam dediğimde cihazlar devre dışı bırakılmış olur ve oyları saymaya geçeceğiz.

**Oturum Başkanı:** Kardeşler, herkesin cihazı önündedir. Birinci listeye oy vermek isteyenler bir numaralı tuşa basacaklar. İkinci listeye oy vermek isteyenler iki numaralı tuşa basacaklar.

*Birileri cihazların sayısını ve hangi listenin kaç oy aldığını nasıl öğreniriz diye soruyor.*

**Oturum Başkanı:** Merak etmeyin seçim tam şeffaflık içerisinde gerçekleşecektir. Katılımcıların sayısına göre cihaz dağıtıldı. Dağıtılan cihazların sayısını biliyoruz ve o sayıya göre hangi listeye kaç oy gittiğini öğrenmek çok basit.

**Birileri:** Hadi kardeşler bu bizim günümüz, gelin Allah'a tevekkül edelim, el ele tutalım ve Suriye için oy kullanalım.

*Suriye Milli Marşı topluca okunuyor.*

*Alkışlar eşliğinde milli maş okunması bittikten sonra birlik beraberlik sloganları atılıyor.*

*Bir, bir, bir, Suriye halkı birdir... Bir, bir, bir, Suriye halkı birdir... Bir, bir, bir, Suriye halkı birdir...*

*Azadi, azadi, azadi (Kürtçe Özgürlük)*

**Oturum Başkanı:** Azadi, hürriyet, Suriye halkı adına, yeni zafer uğruna Allah'a tevekkül ediyor ve oy kullanmaya başlıyoruz.

*Alkışlar eşliğinde Tekbir sesleri yükseliyor...*

*Bir, bir, bir, Suriye halkı birdir... Bir, bir, bir, Suriye halkı birdir... Bir, bir, bir, Suriye halkı birdir...*

*Allah, Suriye, Hürriyet yeter... Allah, Suriye, Hürriyet yeter... Allah, Suriye, Hürriyet yeter...*

*Halk Rejimi devirmek istiyor... Halk Rejimi devirmek istiyor... Halk Rejimi devirmek istiyor...*

**Oturum Başkanı:** Lütfen oy kullananlar cihazları önlerine bıraksınlar. Teknik sorunu olanlar varsa ki pek sanmıyorum. 244 kardeşimiz oy kullanmış bulunuyor. Oy kullanırken cihaza sadece bir defa basın, elinizi vicdanınıza koyarak oy kullanın. 250 oy kullanıldı. Oy kullanmayan kaldı mı? Biri halen kullanmadığını söylüyor.

*Salondan oy kullan kullan sesleri alkışlar ile birlikte yükseliyor. Kullan, kullan ki bu bir gerçek sevinçtir.*

*Azadi, azadi, azadi... Azadi, azadi, azadi... Azadi, azadi, azadi...*

*Özgürlük, özgürlük, özgürlük... Özgürlük, özgürlük, özgürlük... Özgürlük, özgürlük, özgürlük...*

*Halk Rejimi devirmek istiyor... Halk Rejimi devirmek istiyor... Halk Rejimi devirmek istiyor...*

**Oturum Başkanı:** Kardeşler, kardeşler, bir kişi yanlışlıkla birinci liste için iki defa oy kullanmış. Onu saymayacağız. Gerçi bir oy sonucu etkilemez çünkü bir numaralı liste kazandı. Kazanan listeyi tebrik ediyorum.

**İkinci Listedeki Biri konuşuyor:** Rahman ve Rahim olan Allah'ın Adıyla. Biz Allah'ın izni ile yolumuza devam edeceğiz, seçimleri ve sonuçlarını tam anlamı ile onaylıyoruz. Diyoruz ki Allahu Ekber, özgür Suriye herkes için var, tüm etnik ve dini kesimler için var. Yüce Allah'ın izni ile kendimiz kazanmış gibi bu liste ile birlikte hareket edeceğiz.

*Alkış ve slogan sesleri yükseliyor...*

*Ey Başar dinle, dinle, Suriyelinin kanı satılmaz, satılmaz... Ey Başar dinle, dinle, Suriyelinin kanı satılmaz, satılmaz...*

*Ey Başar dinle, dinle, Suriye halkı ezilmez, ezilmez... Ey Başar dinle, dinle, Suriye halkı ezilmez, ezilmez...*

*Ey Allah Ey Cebbar, bizi Başar'a karşı muzaffer eyle... Ey Allah Ey Cebbar, bizi Başar'a karşı muzaffer eyle...*

*Ey Başar dinle, dinle, Suriye halkı ezilmez, ezilmez...*

**Bir katılımcı:** Ey sessiz kalan Dünya, işte Suriye halkı, Ey sessiz kalan Dünya, işte özgürlük. Ey sessiz kalan Dünya, insafa gel artık masum Suriye halkına, çocuklarımıza, kadınlarımıza ve yaşlılarımıza karşı başar rejimini katliamlarını durdur artık. İşte Suriye halkı, hepsi, hepsi birlikte özgürlüğü gözlüyor. Yaşasın Suriye, kahrolsun katiller, kahrolsun caniler. Özgürlük, özgürlük, özgürlük...

*Özgürlük, özgürlük, özgürlük...*

*Suriye ölüme kadar seninleyiz, Suriye ölüme kadar seninleyiz...*

*Ölüm olsun ama zillet olmasın... Ölüm olsun ama zillet olmasın...*

**Oturum Başkanı:** Kardeşler, kardeşler, kazanan liste adına Saygın Doktor Mulhim El Drubi konuşacak ardından 15 dakikalık bir mola vereceğiz ve tekrar döneceğiz.

**Mulhim El Drubi:** Rahman ve Rahim olan Allah'ın Adıyla. Saygın erkek ve kız kardeşlerim. Saygın erkek ve kız kardeşlerim lütfen şehitlerimizin ruhu için bir dakikalık saygı duruşu yapalım. Şehitlerimizin ruhu için bir dakikalık sessizlik kardeşlerim ve ruhlarına Fatiha okuyalım. Salondakiler topluca Fatiha okuyorlar. Birlikte Ant içiliyor. Mulhim El Drubi söylüyor salondakiler ardından tekrarlıyor.

*Yüce Allah şahit olsun ki farklı etnik, dini kesim ve mezhepler ve farklı siyasi görüşlerden oluşan erkek ve kız kardeşlerim ile birlikte çalışarak kardeşlerimize destek ve onlara hizmet etmek, Başar Esat gidinceye kadar, Suriye özgürlük ve demokrasiye kavuşuncaya kadar Suriye ayaklanmasını desteklemeye ant içirim.*

Vallahi, Vallahi, Vallahi bu seçimleri kayıp etseydik de görüşümüz değişmeyecekti.

**Oturum Başkanı:** Kardeşler, Suriye halkını şimdi müjdeleyebiliriz, konferansımız başarılı oldu, Suriye gençler üzerinden iddiamız başarılı ve doğru çıktı. Herkes yerinde otursun lütfen. Lütfen yerlerinize oturun. Herkes oy kullandığı cihazı önüne bıraksın. Kimse salondan dışarı çıkmasın. Kimin sonuç bildirgesi ile ilgili özet, görüş veya diyeceği bir şey varsa çıkıp konuşsun. Lütfen yerlerinize geri dönün, oturun lütfen. Mola vermeyeceğiz, lütfen herkes yerine otursun... Birazdan huzurunuz önerilen sonuç bildirgesi birazdan okunacaktır. Lütfen yerlerinize oturun. Şu anki mutluluğumuz gerçekten ölçülemez, tarihi bir an yaşıyoruz. Zihinlere kazılacaktır. Suriye tarihinde ölümsüzleşecektir bu an. Sonuç bildirgesini bekliyoruz. Birazdan okunacak. Kardeşlerim, lütfen sonuç bildirgesi okunurken alkış veya konuşmayı kesmek yoktur. Bırakın rahatça okunulsun ki bildirgeyi yeterince algılayabilelim. Ne alkış ne de araya girmek yok. Sonuç bildirgesini algılayabilmemiz için tabii ki. Tamamen okunduktan sonra kimin görüşü veya bir düşüncesi varsa istediği gibi konuşabilir. Sekreterlikteki arkadaşlar sonuç bildirgesi geciktikçe Suriye için demokrasi geç kalıyor.

Allah'ın adı ile Bereketi, Suriye ayaklanmasının gençlerinin adı, Demokrasiyi bekleyen Suriye halkının adıyla sonuç bildirgesi hazır olmuştur. Okunması bitene kadar Sonuç Bildirgesinin içeriğini algılayabilmemiz için ne alkış ne araya girmek ne de slogan atmak yok... Şimdi 200 oydan fazla alan seçilmiş meşru bir heyetimiz oldu. Her kimin görüşü, itirazı ve önerisi olursa onu seçimi kazanan listeye iletisin. Çünkü kendisi Sonuç bildirgesinin yürürlüğe geçmesinin meşru yükümlüdür ve kendisi tüm Suriyeli tecrübelerden faydalanmak için sizlerle iletişim kuracaktır. Değişim için Suriye konferansının Sonuç Bildirgesini iletişimci saygın Doktor Muhammed El Abdullah okuyacak.

**Muhammed El Abdullah:** Rahman ve Rahim olan Allah'ın Adıyla başlıyorum. Suriye bugünlerde en acılı ve zor günlerini yaşıyor. Fakat aynı zamanda Suriyeli gençlerin barışçıl gösteriler yoluyla topraklarımızda canları ile feda ettikleri yeni bir özgürlük şafağının doğuşunu da yaşıyor. Bu da nerede olurlarsa olsunlar, Suriyelileri, yurtdışındaki veya yurtiçindeki erkek ve kız kardeşleri ile birlikte ülkelerinin geleceğini yeniden şekillendirmek için bir yükümlülük altına sokmaktadır. Dikta rejimin, halkın özgürlük ile demokrasi yolunda adil taleplerini reddetmekle beraber askeri ve asayiş yolunu seçmesinden dolayı ülkelerindeki gelişmelere yönelik kesin bir tavır takınmaları ve halkımızın kanının akıtılmasını durdurmak için Suriye İçin Değişim Konferansı yapmak üzere bir kısım Suriyeli vatansever kişiler inisiyatifi aldılar ve Suriye arenasında bulunan toplumsal ve siyasi güçler, etnik ve dini kesimleri katılmaya davet etmiştir.

Suriye'yi diktatörlükten kurtarmak ve kendisini özgürlük ve onur yoluna koymak üzere çözüm yolları aramak için Suriye için Değişim Konferansı 31 Mayıs ile 3 Haziran 2011 tarihleri arasında Antalya'da gerçekleşti. Katılımcılar aşağıdaki kararlara varmışlardır:

1- Katılımcılar, Suriye halkının, Devlet Başkanının istifa etmesi, rejimin yıkılması ve özgürlük ve haysiyet yolunda Suriye halkının barışçıl devriminin desteklenmesi taleplerine bağlılık göstermektedir.



2- Katılımcılar, Başkan Beşar Esad'ın tüm görevlerinden bir an önce istifa etmesini ve istifasından sonra bir yılı geçmeyecek bir süre içerisinde serbest ve şeffaf parlamenter ve başkanlık seçimler yapılmasını sağlayacak bir anayasayı hazırlayıp uygulayacak bir geçici konseyin seçilmesine kadar tüm yetkilerini anayasal prosedürlere uygun olarak Başkan Yardımcısına devretmesini talep etmektedir.

3- Katılımcılar, herhangi bir partiyi temsil etmeyen veya herhangi bir grubu hedef almayan, barış, yurtseverlik, Suriye'nin ülke bütünlüğü, yabancı askeri müdahalenin açıkça reddi ve ulusal birliği vurgulayan Suriye Devrimini amaçlarına ulaşana kadar desteklediklerini ortaya koymaktadır.

4- Katılımcılar, Suriye halkının Arap, Kürt, Keldani, Asuri, Süryani, Türkmen, Çeçen, Ermeni ve diğer etnik unsurlardan oluştuğunu teyit etmektedir. Konferans, tüm unsurların meşru ve eşit haklarını, ulusal birlik, sivil yönetim ve çoğulcu, parlamenter ve demokratik bir rejim temelinde yeni bir Suriye Anayasası ile tanımaktadır.

5- Katılımcılar, demokrasi ve seçim sandığını tek yönetim aracı olarak benimseyen, yasama yürütme ve yargı erklerinin ayrılmasına dayanan bir sivil yönetim altında, inanç, ifade ve dinin gereklerini yerine getirme özgürlüğü de dahil olmak üzere tüm Suriyelilerin insan haklarına saygı duyulduğu ve özgürlüklerinin korunduğu bir demokratik Suriye'ye ulaşmak üzere gereken tüm çabayı göstereceklerini ifade etmektedir.

6- Katılımcılar adalet, barış ve güvenlik şemsiyesi altında ekonomik refahın ve bilimsel ve kültürel gelişmenin sağlanması gibi zor ve ciddi görevleri üstlenmektedir.

7- Katılımcılar, tüm Arapları, İslami Konferans Örgütü'nü, Arap Birliği'ni ve uluslar arası toplumu yasal ve ahlaki bir sorumluluk olarak, insan hakları ihlalleri ve silahsız sivillere yönelik insanlık suçlarını önlemeye ve Suriye halkının özgürlük ve demokrasi isteklerini desteklemeye davet etmektedir.

Konferans, bazı katılımcıların önerisi sonucu bir kısım adaylardan oluşan listelerin seçime katılması ile bir takip istişare heyeti seçerek toplantısını bitirmiştir. Bu heyetin görevi yürütme olarak uygulamalı bir plan hazırlamakla yurtiçi ve dışında Suriye ayaklanmasına destek olan tüm faaliyet veya örgütlenmeleri koordine etmektir. Bunları koordine ederek barışçıl yollardan istenilen değişimi gerçekleştirmektir.

Antalya, 2 Haziran 2011.

*Alkışlar eşliğinde sloganlar atılıyor.*

*Geldik ey Suriye, Ayaklanmamız vatan içindir... Geldik ey Suriye, Ayaklanmamız vatan içindir... Geldik ey Suriye, Ayaklanmamız vatan içindir...*

*Ayaklanan Suriye kahramanları, Antalya'dan selam olsun sizlere... Ayaklanan Suriye kahramanları, Antalya'dan selam olsun sizlere...*

*O (ayaklanma) Allah için Allah içindir, ne saltanat ne de saygınlık içindir... O Allah için Allah içindir, ne saltanat ne de saygınlık içindir... O Allah için Allah içindir, ne saltanat ne de saygınlık içindir...*

*Arap, Kürt, Asuri, Süryani, Müslüman, Hıristiyan. Ayaklanmamız bütünlük için, vatan içindir...*

*Bir, bir, bir, Suriye halkı birdir... Bir, bir, bir, Suriye halkı birdir... Bir, bir, bir, Suriye halkı birdir...*

*Azadi, azadi, azadi... Azadi, azadi, azadi...*

*Allah, Suriye, Hürriyet yeter... Allah, Suriye, Hürriyet yeter... Allah, Suriye, Hürriyet yeter...*

**Oturum Başkanı:** Kardeşler, kardeşler. Bu olağanüstü çabanız için sizlere canı gönülden teşekkür ediyorum. Aramızda anlaşmazlık ve ihtilaf olacak diye iddia eden herkesi hüsrana uğrattınız. Allah'ın yardımı ile bir sonraki konferansımız Suriye'de gerçekleşecektir.

*Canımızla kanımızla sizi feda ederiz ey şehitler... Canımızla kanımızla sizi feda ederiz ey şehitler...*

*Canımızla kanımızla sini feda ederiz ey Hamza... Canımızla kanımızla sini feda ederiz ey Hamza... Canımızla kanımızla sini feda ederiz ey Hamza...*

**Oturum Başkanı:** Kardeşler, her kimin görüşü, önerisi fikri ve itirazı varsa artık seçilmiş bir komisyonumuz var onlara yönelebilir, ile-

tişime geçebilirsiniz. Onların kim olduklarını, o kişileri biliyorsunuz artık kendileri ile görüşebilirsiniz. Son bir not olarak da oy kullandığınız cihazları lütfen teslim edin. Halen eksik veya teslim edilmeyen cihazlar var. Bu cihazları teslim etmeden salondan çıkmanız doğru olmaz. Hepinize teşekkür ederim. Tekrar, tekrar hepinize teşekkür ederim. Herhangi bir öneri veya görüşü olan seçilmiş komisyona iletin onu çünkü konferansın rolü bitti artık. Bundan sonra rol, inisiyatif ve yetki seçilen heyettedir.

## ORSAM AKADEMİK KADROSU

Hasan Kanbolat	ORSAM Başkanı
Habib Hümmüzlü	ORSAM Danışmanı, Ortadoğu
Doç. Dr. Veysel Ayhan	ORSAM Danışmanı, Ortadoğu - Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Doç. Dr. Mehmet Şahin	ORSAM Danışmanı, Ortadoğu - Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Harun Öztürkler	ORSAM Danışmanı, Ortadoğu Ekonomileri - Afyon Kocatepe Üniversitesi
Doç. Dr. Özlem Tür	ORSAM Danışmanı, Ortadoğu - ODTÜ
Yrd. Doç. Dr. Esra Pakin Albayrakoğlu	ORSAM Danışmanı, Ortadoğu - Namık Kemal Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Serhat Erkmen	ORSAM Danışmanı, Ortadoğu - Ahi Evran Üniversitesi
Dr. Didem Daniş	ORSAM Danışmanı, Ortadoğu - Galatasaray Üniversitesi
Dr. Jale Nur Ece	ORSAM Danışmanı, Deniz Emniyeti ve Güvenliği
Dr. İlyas Kamalov	ORSAM Danışmanı, Avrasya
Dr. Bayram Sinkaya	ORSAM Danışmanı, Ortadoğu - Atatürk Üniversitesi
Dr. Süreyya Yiğit	ORSAM Danışmanı, Avrasya
Av. Aslıhan Erbaş Açikel	ORSAM Danışmanı, Enerji-Deniz Hukuku
Volkan Çakır	ORSAM Danışmanı, Afrika
Bilgay Duman	ORSAM Uzmanı, Ortadoğu
Ogün Duru	ORSAM Yönetici Editörü
Oytun Orhan	ORSAM Uzmanı, Ortadoğu
Sercan Doğan	ORSAM Uzman Yardımcısı, Ortadoğu
Nebahat Tanrıverdi	ORSAM Uzman Yardımcısı, Ortadoğu
Selen Tonkuş Kareem	ORSAM Uzman Yardımcısı, Ortadoğu
Uğur Çil	ORSAM Uzman Yardımcısı, Ortadoğu
Nazlı Ayhan	ORSAM Uzman Yardımcısı, Ortadoğu & Projeler
Leyla Melike Koçgündüz	ORSAM Uzman Yardımcısı, Ortadoğu & Projeler
Göknil Erbaş	ORSAM Uzman Yardımcısı, Karadeniz
Aslı Değirmenci	ORSAM Uzman Yardımcısı, Ortadoğu

### ORSAM Su Araştırmaları Programı

Dr. Tuğba Evrim Maden	ORSAM Su Araştırmaları Programı Hidropolitik Danışmanı - Aksaray Üniversitesi
Dr. Seyfi Kılıç	ORSAM Su Araştırmaları Programı Hidropolitik Danışmanı - Aksaray Üniversitesi
Kamil Erdem Güler	ORSAM Uzman Yardımcısı, ORSAM Su Araştırmaları Programı
Çağlayan Arslan	ORSAM Uzman Yardımcısı, ORSAM Su Araştırmaları Programı

## ORSAM DANIŞMA KURULU

Dr. İsmet Abdülmecid	Irak Danışmanı Eski Başkanı
Prof. Dr. Hayati Aktaş	Karadeniz Teknik Üniversitesi, Uluslararası İlişkiler Bölüm Başkanı
Yrd. Doç. Dr. Esra Pakin Albayrakoğlu	ORSAM Ortadoğu Danışmanı, Namık Kemal Üniversitesi
Prof. Dr. Muhamad Al Hamdani	Irak'ın Ankara Büyükelçiliği Kültür Müsteşarı
Prof. Dr. Mosa Aziz Al Mosawa	Bağdat Üniversitesi Rektörü
Hasan Alsancak	BP & BTC Türkiye, Enerji Güvenliği Direktörü
Prof. Dr. Meliha Benli Altunışık	ODTÜ, Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü
Prof. Dr. Ahat Andican	Devlet Eski Bakanı, İstanbul Üniversitesi
Prof. Dr. Dorayd A. Noori	Irak'ın Ankara Büyükelçiliği Kültür Müsteşarı Yardımcısı
Prof. Dr. Tayyar Arı	Uludağ Üniversitesi, Uluslararası İlişkiler Bölüm Başkanı
Prof. Dr. Ali Arslan	İstanbul Üniversitesi, Tarih Bölümü
Başar Ay	Türkiye Tekstil Sanayii İşveren Sendikası Genel Sekreteri
Prof. Dr. Mustafa Aydın	Kadir Has Üniversitesi Rektörü
Doç. Dr. Ersel Aydın	Bilkent Üniversitesi Rektör Yardımcısı & Fulbright Genel Sekreteri
Doç. Dr. Veysel Ayhan	ORSAM Ortadoğu Danışmanı, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Uluslararası İlişkiler Bölümü
Prof. Dr. Hüseyin Bağcı	ODTÜ, Uluslararası İlişkiler Bölüm Başkanı
İtr Bağdadi	İzmir Ekonomi Üniversitesi Öğretim Görevlisi, Uluslararası İlişkiler ve Avrupa Birliği Bölümü
Prof. Dr. İdris Bal	TBMM 24. Dönem Milletvekili
Yrd. Doç. Dr. Ersan Başar	Karadeniz Teknik Üniversitesi, Deniz Ulaştırma İşletme Mühendisliği Bölüm Başkanı
Kemal Beyatlı	Irak Türkmen Basın Konseyi Başkanı
Barbaros Binicioğlu	Ortadoğu Danışmanı
Prof. Dr. Ali Birinci	Türk Tarih Kurumu Başkanı
Doç. Dr. Mustafa Budak	Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdür Yardımcısı
E. Hava Orgeneral Ergin Celasin	23. Hava Kuvvetleri Komutanı
Volkan Çakır	ORSAM Danışmanı, Afrika
Doç. Dr. Mitat Çelikpala	Kadir Has Üniversitesi, Uluslararası İlişkiler Bölüm Başkanı
Prof. Dr. Gökhan Çetinsaya	İstanbul Şehir Üniversitesi Rektörü
Dr. Didem Daniş	ORSAM Ortadoğu Danışmanı, Galatasaray Üniversitesi, Sosyoloji Bölümü
Prof. Dr. Volkan Ediger	İzmir Ekonomi Üniversitesi, Ekonomi Bölümü
Prof. Dr. Cezmi Eraslan	Başbakanlık Atatürk Araştırma Merkezi Başkanı
Prof. Dr. Çağrı Erhan	Ankara Üniversitesi ATAÜM Müdürü, Siyasal Bilgiler Fakültesi, Uluslararası İlişkiler Bölümü
Yrd. Doç. Dr. Serhat Erkmen	ORSAM Ortadoğu Danışmanı, Ahi Evran Üniversitesi, Uluslararası İlişkiler Bölüm Başkanı
Dr. Amer Hasan Fayyadh	Bağdat Üniversitesi, Siyaset Bilimi Fakültesi Dekanı

Av. Aslıhan Erbaş Açıkel  
 Mete Göknel  
 Osman Göksel  
 Timur Göksel  
 Habib Hürmüzlü  
 Numan Hazar  
 Doç. Dr. Pınar İpek  
 Dr. Tuğrul İsmail  
 Dr. İlyas Kamalov  
 Doç. Dr. Hasan Ali Karasar  
 Doç. Dr. Şenol Kantarcı  
 Selçuk Karaçay  
 Doç. Dr. Nilüfer Karacasulu  
 Prof. Dr. M. Lütfullah Karaman  
 Yrd. Doç. Dr. Şaban Kardeş  
 Doç. Dr. Elif Hatun Kılıçbeyli  
 Prof. Dr. Aleksandr Knyazev  
 Prof. Dr. Erol Kurubaş  
 Prof. Dr. Talip Küçükcan  
 Arslan Kaya  
 Dr. Hicran Kazancı  
 İzzettin Kerküklü  
 Doç. Dr. Mustafa Kibaroglu  
 Prof. Dr. Mahir Nakip  
 Doç. Dr. Tarık Oğuzlu  
 Prof. Dr. Çınar Özen  
 Murat Özçelik  
 Doç. Dr. Harun Öztürkler  
 Dr. Bahadır Pehlivan Türk  
 Prof. Dr. Victor Panin  
 Prof. Dr. Suphi Saatçi  
 Ersan Sarıkaya  
 Dr. Bayram Sinkaya  
 Doç. Dr. İbrahim Sirkeci  
 Dr. Aleksandr Sotnichenko  
 Dr. Irina Svistunova  
 Doç. Dr. Mehmet Şahin  
 Prof. Dr. Türel Yılmaz Şahin  
 Mehmet Şüküroğlu  
 Doç. Dr. Oktay Tanrısever  
 Prof. Dr. Erol Taymaz  
 Prof. Dr. Sabri Tekir  
 Dr. Gönül Tol  
 Doç. Dr. Özlem Tür  
 M. Ragıp Vural  
 Dr. Ermanno Visintainer  
 Dr. Umut Uzer  
 Prof. Dr. Vatanyar Yagya  
 Dr. Süreyya Yiğit

ORSAM Danışmanı, Enerji-Deniz Hukuku  
 BOTAŞ Eski Genel Müdürü  
 BTC ve NABUCCO Koordinatörü  
 Beyrut Amerikan Üniversitesi Öğretim Üyesi  
 ORSAM Ortadoğu Danışmanı  
 Emekli Büyükelçi  
 Bilkent Üniversitesi, Uluslararası İlişkiler Bölümü  
 TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi, Uluslararası İlişkiler Bölümü  
 ORSAM Avrasya Danışmanı  
 Bilkent Üniversitesi, Uluslararası İlişkiler Bölümü  
 Kırıkkale Üniversitesi, Uluslararası İlişkiler Bölümü  
 Vodafone Genel Müdür Yardımcısı (Türkiye)  
 Dokuz Eylül Üniversitesi, Uluslararası İlişkiler Bölümü  
 Fatih Üniversitesi, Uluslararası İlişkiler Bölüm Başkanı  
 TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi, Uluslararası İlişkiler Bölümü  
 Çukurova Üniversitesi, Uluslararası İlişkiler Bölüm Başkanı  
 Rus-Slav Üniversitesi (Bişkek, Kırgızistan)  
 Kırıkkale Üniversitesi, Uluslararası İlişkiler Bölüm Başkanı  
 Marmara Üniversitesi, Ortadoğu Araştırmaları Enstitüsü Müdürü  
 KPMG, Yeminli Mali Müşavir  
 Irak Türkmen Cephesi Türkiye Temsilcisi  
 Kerkük Vakfı Başkanı  
 Bilkent Üniversitesi, Uluslararası İlişkiler Bölümü  
 Ahmet Yesevi Üniversitesi Rektör Vekili  
 Bilkent Üniversitesi, Uluslararası İlişkiler Bölümü  
 Ankara Üniversitesi, Siyasal Bilgiler Fakültesi, Uluslararası İlişkiler Bölümü  
 Türkiye Cumhuriyeti Bağdat Büyükelçisi  
 ORSAM Ortadoğu Danışmanı, Afyon Kocatepe Üniversitesi İktisat Bölümü  
 TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi, Uluslararası İlişkiler Bölümü  
 Pyatigorsk Üniversitesi (Pyatigorsk, Rusya)  
 Kerkük Vakfı Genel Sekreteri  
 Türkmeneli TV – (Kerkük, Irak)  
 ORSAM Ortadoğu Danışmanı, Atatürk Üniversitesi  
 Regent's College (Londra, Birleşik Krallık)  
 St. Petersburg Üniversitesi (Rusya Federasyonu)  
 Moskova Devlet Üniversitesi, Uluslararası İlişkiler (Rusya Federasyonu)  
 ORSAM Ortadoğu Danışmanı, Gazi Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümü  
 Gazi Üniversitesi, Uluslararası İlişkiler Bölümü  
 Enerji Uzmanı  
 ODTÜ, Uluslararası İlişkiler Bölümü  
 ODTÜ, Kuzey Kıbrıs Kampusü Rektör Yardımcısı (KKTC)  
 İzmir Üniversitesi, İktisadi İdari Bilimler Fakültesi Dekanı  
 Middle East Institute Türkiye Direktörü (ABD)  
 ORSAM Ortadoğu Danışmanı, ODTÜ Uluslararası İlişkiler Bölümü  
 2023 Dergisi Yayın Koordinatörü  
 Vox Populi Direktörü (Roma-İtalya)  
 İstanbul Teknik Üniversitesi, İnsan ve Toplum Bilimleri  
 St. Petersburg Şehir Parlamentosu Milletvekili, St. Petersburg Üniversitesi (Rusya Federasyonu)  
 ORSAM Avrasya Danışmanı

## ORTADOĞU ETÜTLERİ YAYIN KURULU

Meliha Benli Altunışık  
 Bülent Aras  
 Tayyar Arı  
 İlker Aytürk  
 Recep Boztemur  
 Katerina Dalacoura  
 F. Gregory Gause  
 Fawaz Gerges  
 Ahmet K. Han  
 Raymond Hinnebusch  
 Rosemary Hollis  
 Bahgat Korany  
 Peter Mandaville  
 Emma Murphy

Orta Doğu Teknik Üniversitesi  
 Dışişleri Bakanlığı Stratejik Araştırmalar Merkezi Başkanı  
 Uludağ Üniversitesi  
 Bilkent Üniversitesi  
 Orta Doğu Teknik Üniversitesi  
 Londra Ekonomi Üniversitesi (Birleşik Krallık)  
 Vermont Üniversitesi (ABD)  
 Londra Ekonomi Üniversitesi (Birleşik Krallık)  
 Kadir Has Üniversitesi  
 St. Andrews Üniversitesi (Birleşik Krallık)  
 City Üniversitesi (Birleşik Krallık)  
 Durham Üniversitesi (Birleşik Krallık)  
 George Mason Üniversitesi (ABD)  
 Durham Üniversitesi (Birleşik Krallık)

## ORTADOĞU ANALİZ YAYIN KURULU

Prof. Dr. Meliha Benli Altunışık  
 Hasan Kanbolat  
 Doç. Dr. Hasan Ali Karasar  
 Yrd. Doç. Dr. Serhat Erkmen

ODTÜ, Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü  
 ORSAM Başkanı  
 Bilkent Üniversitesi, Uluslararası İlişkiler Bölümü  
 ORSAM Danışmanı, Ahi Evran Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölüm Başkanı